

Mateřská škola Tábor, Blanická 2705

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školního vzdělávacího programu:

Já, ty a my jsme kamarády na zemi

Vize:

Budeme dělat vše proto, aby byly všechny děti v naší mateřské škole šťastné a těšily se do ní.

Předkladatel školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program **pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV)** Mateřské školy Tábor, Blanická 2705 **byl zpracován na základě požadavků stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV)**. Dále na základě vstupních analýz podmínek, které škola pro vzdělávací proces nabízí a na základě evaluační činnosti. Podklady pro jeho zpracování připravil kolektiv pedagogických pracovníků, bylo využito námětů a návrhů provozních pracovníků i rodičovské veřejnosti.

Byl projednán na pedagogické radě dne: 8. 6. 2015

Čj.: 117/15

Platnost dokumentu: 1. 9. 2015

Účinnost dokumentu: 1. 9. 2015

Obsah

Obsah	3
1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy.....	5
3. Podmínky vzdělávání	6
3.1. Věcné podmínky	6
3.2. Životospráva	8
3.3. Psychosociální podmínky	10
3.4. Organizace chodu školy.....	10
3.5. Řízení mateřské školy.....	12
3.6. Personální a pedagogické zajištění	13
3.7. Spoluúčast rodičů	13
3.8. Spolupráce se ZŠ	14
3.9. Spolupráce se zřizovatelem a veřejností.....	15
4. Organizace vzdělávání	16
4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	16
4.2. Charakteristika jednotlivých tříd	17
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	21
5.1 Filozofie školy	21
5.2. Cíle a záměry	22
5.3. Cesta k našim cílům aneb charakteristika metod a forem vzdělávání dětí předškolního věku	22
5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	24
5.5. Vzdělávací možnosti pro děti mimořádně nadané:.....	24
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	25
7. EVALUACE.....	70
8. ZÁVĚR	82
9. PŘÍLOHY.....	82
9.1. Roční prováděcí plán	
9.2. Dílčí projekt: Cesty ke zdraví	
9.3. Dílčí projekt: Poznáváme a chráníme naši Zemi	

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Tábor – Čekanice, Průběžná 116

Ředitelka školy: Mgr. Hana Dolejší

Adresa mateřské školy: Mateřská škola Tábor, Blanická 2705

Zástupce ředitele : Jahodníková Renata

Kontakty:

Telefon: 381 281 299

773 281 299

778 719 131

E – mail: ms.blanicka@seznam.cz

Web: www.materskeskolky.cz

IZO: 107535441

IČ: 75001209

Zřizovatel: Město Tábor

Žižkovo náměstí 2

390 15 Tábor

Kontakty:

Starosta: Štěpán Pavlík

Telefon: 381 486 111

E – mail: posta@mutabor.cz

2. Charakteristika školy

Mateřská škola se čtyřmi prostornými třídami a rozlehlou zahradou se nachází v okrajové části Tábora, tedy v čistém a klidném prostředí v blízkosti rybníku Soví a nedalekého háječku. Tato výhodná lokalita, v které se nachází, umožňuje mnoho pozorování v přírodě, nabízí realizaci prvků ekologické výchovy, naplňování programu zdravého životního stylu, umožňuje řadu pěších výletů, a tak podporu zdraví dětí.

Zahájení provozu školy je datováno v dubnu 1976, přesto patří škola díky rekonstrukcím a neustálé obměně a výměně zastaralého mezi progresivní.

Od 1. 1. 2003 je mateřská škola součástí příspěvkové organizace s právní subjektivitou Základní škola a Mateřská škola Tábor - Čekanice, Průběžná 116, odloučené pracoviště MŠ Tábor, Blanická 2705.

Mateřská škola nabízí kapacitu 105 dětí, které jsou rozděleny dle věku, schopností a potřeb do čtyř tříd. Provoz zabezpečuje osm učitelek s různými pracovními úvazky dle potřeby školy. Provozní pracovnice jsou na škole dvě. Jedna vykonává funkci školnice a funkci topiče. Druhá provozní pracovnice vykonává funkci uklízečky.

Budova je jednopodlažní. V suterénu je umístěna školní jídelna a plynová kotelná. V přízemí jsou tři třídy, šatny pro děti a pedagogický personál, kancelář zástupce ředitele. V prvním poschodí jsou dvě třídy, šatna pro provozní personál, sklad pomůcek. Příjemný interiér umocňuje jeho vybavení dětským nábytkem, rozmístění a vytvoření zázemí a koutků pro děti, doplnění výzdobou především z vlastních výtvorů a výrobků.

Mateřskou školu obklopuje velká zahrada, jejíž dominantou je zeleň v podobě vzrostlých bříz, kaštanů a jehličnanů. V srpnu 2007 byl zpracován návrh na celkovou rekonstrukci zahrady, realizace proběhla v roce 2010. Její velká rozloha nabídla možnosti k vybudování různých zákoutí s pískovišti, průlezkami, hradem, skluzavkami a dalšími prvky pro hry a dostatečné pohybové vyžití dětí. V zadní části zahrady byl rekonstruován dřevěný domek, který slouží k uskladnění hraček a hře dětí, dále zde bylo vybudováno ohniště s dubovými špalky. Vzrostlé stromy a pergoly nad pískovišti vytváří stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí na zahradě v letních měsících. Náš školní program je též zaměřen na spolupráci s rodinou, a proto v přední části zahrady bylo vybudováno pódium s hledištěm. Je to místo pro divadla v přírodě a pro programy dětí pro rodiče. Zahrada školy nabízí velké možnosti pobytu dětí v jakémkoliv ročním období, můžeme zde realizovat společná odpoledne s rodiči a dětmi.

Další součástí příspěvkové organizace s právní subjektivitou je školní jídelna, která je v suterénu budovy. Provoz ve školní jídelně zajišťují čtyři pracovníci. Vybavení školní jídelny je postupně obměňováno a modernizováno dle finančních možností zřizovatele. Jednotlivé úkoly jsou předmětem ročního prováděcího plánu a vychází z plánovaného rozpočtu na každý kalendářní rok. Kapacita školní jídelny je 260 obědů. Je využita z velké části, neboť zajišťuje stravování pro ZŠ a MŠ v Čekanovicích.

Materiální vybavení školy je zajišťováno převážně z rozpočtu Města Tábor. Oprava a údržba jsou prováděny celoročně dle plánu a potřeby.

Po dohodě se zřizovatelem a rodiči je škola v provozu od 6.00 hod. do 16.30 hod.

Mateřská škola je svým uspořádáním blízka „velké rodině“ s pozitivně laděným životním stylem, s pozitivním klimatem – úcta k individualitě každého jedince. Všichni pracovníci akceptují projekt a jsou aktivní při jeho realizaci.

3. Podmínky vzdělávání

Základní podmínky jsou přímo vymezeny legislativou (zákony, vyhlášky, prováděcí právní předpisy) v platném znění. Další konkrétní podmínky vzdělávání na naší mateřské škole přímo ovlivňují a podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Součástí ročního plánu (RP), jsou dílčí záměry, které bychom chtěli postupně naplnit, abychom dosáhli optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

3.1. Věcné podmínky

Prostory a prostorové uspořádání je na velmi dobré úrovni a plně umožňuje skupinové i individuální činnosti, plně vyhovuje všem hygienickým a bezpečnostním předpisům.

Máme pět tříd, z toho tři klasické třídy a jednu dvoutřídku se společnou šatnou a umývárnu s WC. K novému dispozičnímu řešení nás vedl velký počet zapsaných malých dětí a kvalitnější způsob práce s menší skupinou dětí při předepsaném normativním počtu pedagogických pracovníků. Protože se nám práce ve dvoutřídku velmi osvědčila, máme i klasické třídy rozdělené na dvoutřídky.

Ve všech třídách je již nábytek plně vyhovující potřebám dětí – splňuje antropometrické požadavky, je zdravotně nezávadný, bezpečný, dostačující počtu dětí ve třídě, dobře dostupný, přehledný, estetický. Třídy mají nové dětské židle a stoly, které vyhovují hygienickým normám. Útulnost tříd zvyšuje barevné vymalování interiérů a dřevěné paravány, které pomáhají vytvořit

herní koutky.

Děti si pro své činnosti mohou samostatně volit různé druhy výtvarného materiálu, mají k dispozici inventář hudebních nástrojů. Ve čtyřech třídách máme piano, máme dvě kytary, elektronické varhany, flétnu.

Prostředí a vybavení tříd umožňuje rozmanité pohybové i relaxační aktivity dětí: velké gymnastické míče, skákadla, odrážecí kola, chůdy, balanční a nášlapné masážní plošiny, podkladové masážní míčky, overbally, koše na házenou, lana, švihadla, obruče, trampolínu, padáky. Tělocvičné nářadí je doplňováno, není však stále v ideálním množství. Kompenzace tohoto nedostatku je řešena návštěvou tělocvičny staršími věkovými skupinami v rámci dobré spolupráce se základní školou.

Děti mají možnost vytvořit si vlastní koutčky pro relaxaci – molitanové podložky, polštářky, deky, velké kusy látek apod. Děti také mají vymezené místo pro „boxíky“, které využívají pro ukládání osobních pomůcek a věcí.

Sociální zázemí WC a koupelny jsou po celkové rekonstrukci a vyhovují hygienickým požadavkům. V roce 2013 byla dokončena výměna šatních skříněk a laviček ve všech šatnách. Také matrace, které jsou určeny k odpočinku dětí, jsou nové.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky je v MŠ v optimálním množství díky pravidelnému obměňování a doplňování. Velký důraz je stále kladen na výběr her a hraček z pohledu podpory rozvoje osobnosti dítěte. Vše je převážně umístěno tak, aby se děti mohly obsloužit samy.

Veškeré interiéry jsou vyzdobeny pracemi a výrobky dětí, a to individuálními i skupinovými, v hojném zastoupení jsou i keramické výrobky.

Byl vybudován kabinet pro učitelky, místo pro přípravy, pro práci na rozsáhlejších administrativních povinnostech učitelek. Je vybaven výpočetní technikou s možností využití internetu, dále pak kopírkou. Jsou zde uloženy didaktické pomůcky, odborná i metodická literatura, která je opět díky pravidelnému doplňování a obměňování plně dostačující.

Didaktická technika školy je funkční. Na každé třídě je CD přehrávač, pro zajištění fotodokumentace máme fotoaparát. Máme zřízenou telefonní ústřednu, která je napojena na pobočkovou ústřednu pro přijímání hovorů v každé třídě, máme mobilní telefon.

Vstup do budovy je zabezpečen přístupovým kódem. Bohužel nemáme dostatečně zabezpečený objekt školy proti vloupání elektronickým alarmovým systémem.

Součástí budovy je školní jídelna, která byla zrekonstruovaná a jejíž vybavení a zařízení je průběžně doplňováno a obnovováno tak, aby splňovalo všechny hygienické a bezpečnostní normy.

Nově zrekonstruovaná zahrada poskytuje prostor pro různé aktivity:

- **pohybové** – koloběžky, odrážecí kola, přenosné fotbalové branky a koše na házenou, míče, kuželky, různé druhy houpaček, skluzavky, průlezky, svah na bobování
- **pěstitelské** – květinová a bylinková zahrádka, pokusný pěstitelský záhonek
- **experimentální** – děti se setkávají s různými druhy přírodních materiálů – písek, drobné kameny, oblázky, hlína, voda, kůra stromů...
- **zahrada poskytuje prostor také pro poznávání různých druhů stromů** – javor, lípa, ořešák, jírovec, bříza, hrušeň, jabloň, smrk, borovice...

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje bezpečnostní a hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, teploty, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod.

3.2. Živospráva

Stravování dětí v naší mateřské škole se řídí platnou legislativou v této oblasti a směrnicí ředitelky školy o školním stravování. Nařízení evropského parlamentu a rady Evropské unie č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům stanoví nově povinnost uvádění alergenů v případě nebalených potravin a pokrmů. Toto nařízení nabylo účinnosti 13. prosince 2014 a zasáhlo i školní jídelny. Proto jsou naši strávníci informováni na jídelním lístku o alergenech v připravovaných pokrmech a to uvedením u jednotlivých jídel.

Stravování dětí v naší mateřské škole je zajišťováno vlastní školní jídelnou. Modernizace vybavení kuchyně vede k zvyšování kvality v přípravě pokrmů s dodržením zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Provozní řád školy nastavuje interval mezi podáváním jednotlivých jídel. Tím je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, zároveň však umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Mají stále dostatek tekutin s ohledem na individuální potřeby a aktuální roční období. Velkou pozornost věnujeme skladbě jídelníčku, aby byl dostatečně pestrý a splňoval všechny náležitosti. Kuchařky se zamýšlejí nad sestavováním jídelníčku dle zásad zdravé výživy, obměňují recepty, dbají na příjemný vzhled, vůni,

barvu, uspořádání na talíři. Mateřská škola je dlouhodobě známa svým jídelníčkem se zvýšeným obsahem vláknin, celozrnných výrobků, netradičních obilovin, luštěnin, čerstvé zeleniny a ovoce (ranní podávání ovocných talířů).

Děti se spolupodílejí na přípravě ke stolování. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly také jako společenský akt, zároveň chceme, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla, samozřejmě se zřetelem k věku dětí. Mladší děti si při svačině volí a berou jídlo samy, nápoj přináší učitelka, starší děti se obsluhují samy včetně nápoje. Samoobslužný pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne (je organizován různým způsobem, upřesněno v TVP), na výběr je čaj, džus a voda.

Vedeme děti k úctě k jídlu, ale respektujeme individuální potřebu jídla, nepřipouštíme násilné nucení dětí do jídla, ale vedeme je k výběru alespoň části jídla a ochutnávce. Mluvíme s dětmi o tom, co jíme. Při stolování vytváříme klidné, kulturní a estetické prostředí. Ostatní cíle a záměry v oblasti stravování jsou předmětem dílčího projektu Cesty ke zdraví, pod názvem Zdravá výživa, který během celého roku vstupuje do jednotlivých integrovaných bloků a bude zakomponován do podtémat TVP.

Donáška a konzumace potravin z domova v rámci dopoledního pobytu dítěte v mateřské škole je zakázána.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen po krátkém odpočinku klidový program v podobě doplňkových programů a klidových činností. Donucování dětí ke spánku na lůžku je nepřípustné.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

Do mateřské školy přijímáme děti jen zdravé, bez známek nemoci. Na třídách mají neustále k dispozici papírové kapesníky, které se ihned po použití likvidují. Při náhlé nemoci či úrazu učitelky zajistí patřičnou péči a okamžitou informaci rodičům.

Všichni zaměstnanci mateřské školy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

Naším cílem je, aby se děti v mateřské škole cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Důležité je pro nás zabezpečení co nejpřirozenější adaptace dětí s ohledem na individuální zvláštnosti. Pedagogové upřednostňují nenásilné, přirozené a citlivé jednání, navozují situace klidu a pohody, bez spěchu a chvatu. Respektujeme potřeby dětí, rovnocenné postavení, volnost dětí je vytvářena nezbytnou mírou omezení společnou domluvou pravidel na třídě (spolupráce dětí i pedagogů při tvorbě jasných pravidel chování ve skupině, využití různých symbolů či piktogramů, nápady dětí, srozumitelnost), s jejichž pomocí děti učíme pravidlům soužití. Ve třídách spoluvytváříme kamarádské společenství, kde je dětem dobře a jsou zde rády. Uvědomujeme si důležitost spolupráce pedagog – pedagog, pedagog - dítě.

Snažíme se o to, aby učitelka byla pro děti „čitelná“, aby její chování bylo pro děti pochopitelné, není vhodné nepředpokládaně měnit pravidla a zásady v režimu dne. Vedeme děti k aktivní spoluúčasti a samostatnému rozhodování. Používáme efektivních způsobů komunikace. Děti jsou dostatečně oceňovány a konkrétní projevy dětí jsou vyhodnocovány, používáme zpětnou vazbu a zaměřujeme se na to, abychom nepoužívali pochvaly a odsudky jako projev autoritativního přístupu. Je vyloučeno manipulování s dítětem, jejich zbytečné organizování, podporování nezdravé soutěživosti, jakákoli komunikace s dítětem, kterou pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi sledujeme vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost a zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu.

3.4. Organizace chodu školy

Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitele školy, provozním řádem školy, Školním řádem a dalšími právními předpisy. Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem, Vyhláškou č. 14/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Směrnicí ředitelky školy o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Termín podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání na další školní rok je vždy zveřejněn na webových stránkách školy, v místním tisku a na nástěnce školy.

Provoz školy je od 6.00hod. do 16.30 hod. Od 6.00 hodin je provoz školy zajištěn vždy jednou pracovnící ve třídě u Broučků a Berušek, provoz končí též v této třídě od 15.00 do 16.30 hodin. Provoz ve všech třídách začíná v 7.30 hodin a končí v 15.00 hodin.

Příchod a odchod dětí není vymezen, vychází z potřeb rodičů, doporučujeme příchod do

8.15 hodin. Předškoláci mají povinnou docházku 8.15-12.15. V případě požadavku na docházku dítěte v určitou hodinu z důvodu doplňkového programu školy, jsou rodiče vždy informováni prostřednictvím nástěnek v jednotlivých třídách. V případě výletů je organizace dne uzpůsobena daným potřebám.

Počty dětí ve dvou třídách jsou stanoveny výjimkou do 28 dětí. Velkým kladem jsou u nás 2 studiové třídy dětí, do kterých je zapisováno do každé vždy 16 dětí, v další třídě, heterogenní, je zapsáno 17 dětí. Tyto počty jsou ideální pro osobnostní přístup k dítěti a naplňování Rámcového vzdělávacího programu předškolního vzdělávání. Tímto způsobem organizace se co nejvíce snažíme uspokojovat individuální potřeby dětí, ale organizace práce je náročná v požadavcích na pracovníky školy. Spojování tříd maximálně omezujeme, nenadále i předem známé změny v organizaci řešíme operativně tak, aby byly i ve výjimečných situacích vždy dodrženy limity dané zákonem, a to pedagogické, bezpečnostní i hygienické.

Denní rozvrh je rozvolněný, práci ve třídách přizpůsobujeme potřebám a podmínkám dětí tak, aby na ní nebyla vidět organizovanost dne s výjimkou nezbytného dodržování potřeb dle biorytmu. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, ve středně velkých i velkých skupinách, ale i relaxovat v klidném koutku. Jsou vytvářeny i podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti a citlivě vybíráme zajímavé náměty a činnosti pro práci s dětmi. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Volná (spontánní) hra a tvořivá prožitková činnost jako nejdůležitější a přirozená aktivita dítěte je v naší mateřské škole hlavní náplní denního programu. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, pracovaly svým tempem. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Časové rozvržení denního režimu je předmětem každé třídy dle jejich specifik a je zpracováno v TVP.

Pobyt venku obsahuje především seznamování dětí s přírodou, smyslové vnímání a pohybové aktivity. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí.

Po obědě následuje doba odpočinku a relaxace. Vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. Mohou odpočívat 1-2 hodiny, není nastaven pevný režim této doby, pouze interval, ve kterém probíhá odpolední svačina. Děti s nižší potřebou spánku si mohou volit klidové činnosti a učit se

ohleduplnému chování k odpočívajícím dětem. Zároveň je realizován doplňkový program vzdělávacího obsahu ŠVP PV. Děti odpočívají na matracích.

Po odpolední svačině následují řízené a spontánní činnosti, přičemž řízené činnosti jsou v této době více individuální než skupinové. Je maximálně využíváno pobytu na zahradě.

Doplňkové aktivity, které jsou společně plánované s rodiči na daný kalendářní rok a jsou přílohou ŠVP PV. Jsou organizovány v odpoledních hodinách, a to společně s rodiči. Tématicky navazují na integrované bloky, doplňují je a rozšiřují tak vzdělávací nabídku.

Naším zájmem je především spokojené dítě.

3.5. Řízení mateřské školy

Naše mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Tábor – Čekanice, Průběžná 116. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovnice do řízení mateřské školy, respektuje jejich názor, ponechává dostatek pravomocí. Podporuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Zástupce ředitele vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola má zavedený informační systém, který funguje jak mezi zaměstnanci školy, tak mezi školou samotnou a rodiči. Ve škole je tento informační systém rozpracován v ročním plánu školy. Pravidelně jsou zařazovány operativní porady 1x měsíčně, aktuální informace jsou vyvěšeny na nástěnce v šatně. Pedagogické rady probíhají dle časového harmonogramu, který je nastaven vždy na začátku každého školního roku.

Informační systém funguje i vně školy. Pravidelné informace o činnosti jsou na [www stránkách naší školy i obce](#).

Vedoucí učitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Na spolupráci s rodiči se opět podílí všichni zaměstnanci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí. Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, orgány veřejné správy a samosprávy, pediatrem, ZŠ, PPP a dalšími místními institucemi.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí i provozní zaměstnanci byli pečlivě vybráni dle vzdělání, praxe v oboru a svého vystupování. V mateřské škole pracuje 8 pedagogů, všichni splňují požadovanou kvalifikaci. Dvě pracovnice mají vysokoškolské vzdělání – bakalářské studium v oboru Předškolní pedagogika, magisterské v oboru první stupeň ZŠ. Provozní oblast zajišťuje celkem šest pracovnic. Svým jednáním a chováním prezentují mateřskou školu a předcházejí konfliktům. Pro chod mateřské školy je důležité ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Podporujeme spoluúčast celého personálu jako týmu na rozhodování v základních otázkách provozu a programu školy.

V každé třídě pracují dvě nebo tři učitelky. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovnic je řešen tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče s ohledem na dobu, kdy je v mateřské škole přítomno nejvíce dětí (tj. od 7:30 do 15:00 hodin).

Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají a usilují o prohlubování své kvalifikace. Maximálně využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační činnosti vedoucí učitelky školy, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogů. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a maximálně podpořena. Specializace jednotlivých pedagogů je využita ve prospěch doplňkových programů. V ročním plánu školy jsou konkrétně pro každou učitelku v rámci samostudia nastaveny konkrétní okruhy.

Zástupce ředitele maximálně podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti.

3.7. Spoluúčast rodičů

Škola usiluje o partnerský vztah se zákonnými zástupci založený na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou, pomoc dětem při přechodu z úzkého kruhu rodiny do širšího společenství v mateřské škole. Měsíc před zápisem pořádáme pro rodiče a děti Den otevřených dveří, kde mají rodiče možnost blíže se seznámit s prostorami mateřské školy, získat základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole a seznámit se s naším ŠVP PV.

V době adaptačního procesu naši spolupráci s rodiči zahájíme vždy již v červnu informativní schůzkou, další schůzka s třídní učitelkou je na začátku školního roku. Poté následují další společné

akce a aktivity, které jsou doplňkovým programem jednotlivých integrovaných bloků. Jsou podrobně popsány na každý školní rok v ročním plánu, máme vytvořen plán spolupráce.

Rodiče se spolupodílí na analýze školy, jsou tak tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek jak anonymně (využívání schránky na připomínky), tak prostřednictvím přímého kontaktu s ředitelkou školy, vedoucí učitelkou i pedagogy. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet na řešení vzniklých problémů.

Včas informujeme rodiče o připravovaných společných akcích dětí a rodičů (nástěnka ve vestibulu, celoroční plán je na www stránkách) a nabízíme možnost aktivní spolupráce. Rodiče zapojujeme i do tvořivých aktivit, soutěží.

Naší snahou je co největší informovanost rodičů o rozvoji a pokrocích jejich dětí, proto vytváříme maximální prostor pro individuální konzultace podle potřeby rodičů.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

3.8. Spolupráce se ZŠ

Jedním z hlavních úkolů mateřské školy je připravit děti na vstup do prvních ročníků základní školy a zabezpečit jim tak úspěšný přechod z mateřské školy do základní školy. Veškeré úsilí mateřské školy by mělo vést k tomu, aby dětem pomohla dobře se na tento důležitý úsek jejich života přichystat, aby nedošlo ke zklamání v důsledku malé připravenosti nebo úzkosti z nového prostředí nebo dokonce z nezralosti dítěte.

Děti by si měly odnášet příznivý postoj k učení i ke škole. Příprava dětí na školu se pak stává dlouhodobým cílem. Pro zvládnutí stanovených cílů je ale nutná dobrá spolupráce a komunikace s učitelkami prvních tříd základní školy. Je potřeba vytvořit dobré přátelské vztahy mezi zaměstnankyněmi a společně se snažit, aby děti nešly do neznámého prostředí, ale na školu se těšily.

Máme vytvořen plán spolupráce:

- **září** - prohlídka školy, nově vybudované prostory školní družiny
- společná plavecká výuka v plavecké škole, využití společné dopravy
- návštěva hřiště v ZŠ, dále možnost využití průběžně během celého roku
- **říjen** - možnost využití tělocvičny, další využití dle programu jednotlivých tříd

- společný sběr kaštanů a žaludů
- **listopad – možnost** využití tělocvičny, další využití dle programu jednotlivých tříd
  - možnost využití keramické pece ZŠ pro vypálení výrobků dětí z MŠ
- **prosinec** - účast na akcích pořádaných ZŠ (vánoční akademie, výstavy pro veřejnost)
- **leden** - společná schůzka vedení ZŠ a učitelek dětí z MŠ, které půjdou k zápisu
  - návštěva předškoláků před zápisem do ZŠ
  - ZŠ pořádá pro předškoláky Den otevřených dveří
- **únor** - zápis dětí do ZŠ
- **březen** - prohlídka terária
- **duben** - společná návštěva dopravního hřiště
- **květen** - možnost společného výletu
- **červen** - společná schůzka rodičů přijatých dětí do ZŠ a vedení ZŠ

3.9. Spolupráce se zřizovatelem a veřejností

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, dalšími organizacemi a odborníky. Je otevřena pro širokou veřejnost, snaží se diskutovat s nimi o problémech, organizovat společné akce a prezentovat svou práci na veřejnosti.

Město Tábor – dle nabídky se účastníme na akcích města

PPP Tábor – konzultace, vyšetření školní zralosti, schůzka s rodiči před zápisem

Dopravní hřiště – návštěva s výukovým programem

Lesy Jistebnice – návštěva v zimních měsících, doplňkový program

Plavecká škola – výukový program pro předškoláky

Hvězdárna – akce a přednášky

ZOO Větrovy – návštěva, účast na akcích

Farma v Zárybnické Lhotě – exkurze

Školní statek Měšice – exkurze

Botanická zahrada – exkurze, výukové programy, výstavy

Divadlo O. N. v Táboře – divadelní představení v rámci předplatného

Muzeum – akce a výstavy

Městská knihovna - návštěva s výukovým programem

Střední učiliště – exkurze

Kino – návštěva filmových představení dle nabídky

Ekocentra – ekologické výukové programy, které tematicky doplňují ŠVP

Městská policie – exkurze a besedy, účast předškoláků na Polisiádě

Hasiči a vojáci – besedy a návštěva přehlídek činnosti

Dům s pečovatelskou službou v Čekanicích – již tradicí se stala společná vánoční setkání, jsou začleněna do doplňkového programu školy na daný školní rok. Záměrem nás všech je naučit děti vzájemné pomoci, toleranci, úctě ke stáří, porozumění a předávání radosti.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Vnitřní uspořádání MŠ již bylo zmíněno v předchozích kapitolách. Uspořádání tříd je řešeno formou třídy, rozdělené na dvě studia, pro samostatnou řízenou činnost. Pracují zde vždy 2 učitelky s plnými úvazky. Každá třída má svoji šatnu, WC s umývárnu a kuchyňku pro výdej jídla. Toto vnitřní uspořádání umožňuje práci s menší skupinou dětí, při požadovaných počtech pro naplnění ekonomických ukazatelů.

Vlastní práce s dětmi je efektivnější, ale přináší velkou náročnost na rozvržení přímé vyučovací povinnosti pedagogů, která je řešena v rámci 4 týdnů, se stálým opakováním.

Umístění dětí do tříd vychází z potřeb dětí, jejich schopností, přání rodičů, pokud to umožní technické podmínky. Naším zájmem je především spokojené dítě. Informační systém školy bezpečně navede rodiče i děti do svých tříd.

Všechny třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, tak aby byla zajištěna přímá spoluúčast dítěte při výběru her. Koutky nabízí řadu didaktických her na podporu rozvoje komunikační kompetence, výtvarné koutky rozvíjí jemnou motoriku, tvořivost a představivost dítěte. Každá dvoutřídká má zachovaný prostor pro pravidelné tělovýchovné chvíle. Pravidla pro společné soužití dětí jsou řešena formou různých piktogramů, děti si je vytvářejí společně s pedagogy dle aktuálních i nutných potřeb.

4.2. Charakteristika jednotlivých tříd

Naše pětiletá mateřská škola nabízí celkovou kapacitu 105 míst.

- 1. třída Berušky a Broučci** je v přízemí budovy orientovaná k jihu, světlá, slunečná, proti slunci jsou okna chráněna žaluziemi. Svým uspořádáním i zařízením slouží k pobytu

nejmenších dětí. Hračky jsou uloženy v dosahu dětí. Provoz v této třídě je od 6:00 do 12:35 hod.

Hrací zóna, kde je podlahová krytina koberec, je rozdělena na centra pro hry a aktivity dětí, kde jsou umístěny skříňky a poličky s hračkami a knihami, nebo na zemi položené nádoby a kontejnery. Velikost hrací zóny není velká a neumožňuje mnoho spontánního a řízeného pohybu dětí. V pracovní a jídelní zóně, kde je podlahová krytina linoleum, mají děti k dispozici standardní nábytek, jsou zde jídelní stolky oživené barevnými dřevěnými židličkami pro celou dvoutřídku. Třidu tvoří jedna místnost obdélníkového tvaru a prostorná lodžie, kde je koutek s kuchyňkou a skříň na matrace. Stejně jako I. třída je rozdělena na hrací a pohybovou zónu a na pracovní a jídelní zónu. Hrací a pohybová zóna je dostatečně velká a umožňuje dostatečný spontánní i řízený pohyb. Hrací zóna je používána také jako ložnice pro spící děti z obou tříd. Matrace na spaní jsou každý den rozkládána a lůžkoviny jsou uloženy v přilehlém skladu. V jídelní a pracovní zóně je vedle jídelních stolků a pracovního a výtvarného centra umístěn klavír. V této třídě se odpoledne od 15:00 rozcházejí děti z celé mateřské školy, proto hračky v obou třídách jsou vhodné pro děti různých věkových skupin, chlapce i dívky a neustále se obměňují a doplňují.

Oběd je vydáván všem dětem společně podávacím oknem z výdejny kuchyně.

Obě třídy jsou homogenní.

2. třída Liščšta - provoz ve třídě začíná v 7:30 hod, končí v 15:00hod.

Třidu tvoří dvě místnosti obdélníkového tvaru a malá lodžie, kde je skříň na matrace a lůžkoviny. První místnost je menší, je zde hrací prostor, televize, DVD. Přes ní se vchází do větší třídy, která je rozdělena na hrací a pohybovou zónu, na pracovní a jídelní zónu. Hrací a pohybová zóna je dostatečně velká a umožňuje dostatečný spontánní i řízený pohyb, je zde umístěn i klavír, žebřiny, houpačka. Hrací zóna je používána také jako ložnice pro spící děti. Matrace na spaní jsou každý den rozkládány. V jídelní a pracovní zóně jsou umístěny jídelní stoly, pracovní a výtvarné centrum. Jídlo se dováží na jídelním vozíku. Do umývárny a na WC se vchází ze třídy. Šatna je vedle třídy, není prostorná.

3. třída Kořátka je homogenní. Třída se nachází v 1. poschodí, vybavení odpovídá počtu a věku dětí. V této třídě se nachází stejné zóny jako v 1. a 2. třídě. Třídy jsou vybaveny přenosným radiem s CD přehrávačem a kazetovým magnetofonem. Větrání tříd je zajišťováno okny. Ranní podávání ovocné svačiny, přesnídávky a nápojů je na každé třídě samostatně. Oběd je vydáván všem dětem společně podávacím oknem z výdejny kuchyně

ve 4. třídě.

Třída má společné umývárny a WC se samostatným vstupem, intimitu na toaletě zajišťují zástěny. Společná šatna je v přízemí budovy.

4. třída Liščata je homogenní. Děti jsou rozdělené do dvou tříd, stejně jako je to v 1. a 2. třídě. Třída se nachází v 1. poschodí, vybavení odpovídá počtu a věku dětí. V této třídě se nachází stejné zóny jako v 1. a 2. třídě. Třídy jsou vybaveny přenosným radiem s CD přehrávačem a kazetovým magnetofonem. Větrání tříd je zajišťováno okny. Ranní podávání ovocné svačiny, přesnídávky a nápojů je na každé třídě samostatně. Oběd je vydáván všem dětem společně podávacím oknem z výdejny kuchyně, která je společná pro všechny třídy v 1. poschodí.

Třída má společné umývárny a WC se společným vstupem, intimitu na toaletě zajišťují zástěny. Společná šatna je v přízemí budovy. Specifikum této třídy je vybavení interaktivní tabulí, skluzavkou.

Každá třída má svá specifika a její nabídka a možnosti jsou předmětem TVP. Nese svou symboliku a je na tvořivosti učitelek a dětí každé třídy, jakým způsobem obohatí interiér jednotlivých tříd.

Snažíme se, aby si paní učitelka vedla svou třídu po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy.

Společné aktivity všech tříd:

- tradice školy
- exkurze, výlety
- akce podle plánu činností
- vzájemné návštěvy jednotlivých dětí podle jejich zájmu
- divadelní představení
- sportovní aktivity – plavecký výcvik, sportovní den

Denní režim je dostatečně pružný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování intervalů mezi podávanými jídly.

Scházíme se ve třídě u Berušek a Broučků. Je to podnětná doba k vzájemnému poznávání dětí všech věkových skupin.

Od 7:00 hod. se děti rozcházejí do svých jednotlivých tříd a je zde pro děti připravena ovocná

přesnídávka a pitný režim. Spontánní hru si dítě vybírá podle nabídky, svého aktuálního zájmu, vlastní potřeby a fantazie. Nebo se zapojuje do řízených individuálních či skupinových činností nabízené učitelkou – podle týdenního podtématu měsíčního integrovaného bloku, převládá individuální nebo skupinová aktivní činnost dětí v centrech aktivit. Výběr činnosti závisí na zájmu dítěte. Dítě má možnost kdykoli od činnosti odejít a odpočinout si. Všechny třídy jsou dobře vybavené hračkami, takže děti mají možnost si dostatečně vyhrát a poznávat své kamarády. Každá třída má svá pravidla, které se děti učí postupně respektovat. Vedeme je k tomu, aby si neubližovaly, dbaly na svou bezpečnost, uklízely po sobě hračky apod. K tomu, co si chceme povědět, máme ranní kruh. Je to chvilka na vzájemný pozdrav, sdělení zážitků, pocitů, dojmů apod. Důležitý je pro děti pohyb, proto mají děti rády tělovýchovné chvilky. Jejich součástí jsou přirozené a zdravotní cviky, ale také hry, tanečky, písničky aj.

Následuje průběžná hygiena a svačina. Respektujeme stravovací návyky každého dítěte, samy si zvolí množství jídla. K pití bývá dle výběru čaj, džus, mléko, kakao apod. Čaj, džus a voda je volně dostupný po celý den, děti mají vlastní hrnečky z domova.

Pobyt venku je zaměřený na volný pohyb dětí, ochranu životního prostředí a poznávání okolí mateřské školy. Hodně využíváme i zahradu.

Nastává čas oběda. K obědu se snažíme přistupovat tak, aby děti získaly sociální a kulturní návyky a učily se společenskému chování a sebeobsluze. Do jídelníčku jsou zařazována jídla racionální výživy. Děti se o velikosti porce radí s kuchařkou.

Po obědě jdou děti odpočívat. Děti, které tráví v mateřské škole celý den, potřebují čas na odpočinek. Mohou mít s sebou svoji oblíbenou plyšovou hračku, poslouchají pohádky, relaxační hudbu. Odpočinek dětí vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. Po odpolední svačince se děti věnují oblíbeným hrám a činnostem. Od 15:00hod. se rozcházíme ve třídě u Broučků.

Jsme rády, že děti odcházejí domů spokojené a šťastné z prožitého dne.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1 Filosofie školy

„Chci si hrát, chci se smát, chci si školky užívat „

Motto naší mateřské školy mluví samo za sebe. Děti se zde hravou formou připravují na vstup do školy a do života. **Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ, bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a**

duchovní, aby mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život ve zdraví na demokratických principech.

Snažíme se vytvořit pro děti a s dětmi co nejpříjemnější prostředí plné důvěry, přátelství, tolerance a dobré nálady.

Snažíme se probouzet v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Snažíme se, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti.

Cílem našeho snažení je, aby naše školka byla pro děti příjemným domovem a pro rodiče místem, kam s důvěrou svěřují své děti.

Naše cíle a záměry vychází z těchto výroků:

Žije-li dítě v prostředí výtek, naučí se odsuzovat.

Žije-li dítě v prostředí nepřátelství, naučí se útočit.

Žije-li dítě v prostředí posměchu, naučí se být plaché.

Žije-li dítě v prostředí zahanbování, naučí se cítit provinile.

Žije-li dítě v prostředí tolerance, naučí se být trpělivé.

Žije-li dítě v prostředí povzbuzování, naučí se důvěřovat si.

Žije-li dítě v prostředí chvály, naučí se oceňovat.

Žije-li dítě v prostředí slušnosti, naučí se být čestné.

Žije-li dítě v prostředí bezpečí, naučí se věřit.

Žije-li dítě v prostředí spokojenosti, naučí se mít rádo.

Žije-li dítě v prostředí přátelství, naučí se být rádo na světě.

S touto filosofií se snažíme naplňovat cíle RVP PV podle kterého naše škola pracuje.

5.2. Cíle a záměry

- ❖ ***Rozvíjíme tedy děti ve třech oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.***

- ❖ *Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.*
- ❖ *Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.*
- ❖ *Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.*
- ❖ *Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, aby se učily chápat a plně prožívat svět kolem sebe, aby měly chuť poznávat a tvořit, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.*

5.3. Cesta k našim cílům aneb charakteristika metod a forem vzdělávání dětí předškolního věku

Zařazované metody a formy práce:

Při uskutečňování výchovně-vzdělávacího procesu používáme vhodné a odpovídající metody pro rozvojové předpoklady dětí. Naše vzdělávání je založeno **kooperačním a prožitkovém učení**. Uskutečňuje se ve všech činnostech a situacích, kdy učitelka vnímá a navazuje na to, co děti prožívají. Prožitky však také záměrně navozuje. Prožitkem rozumíme to, co v nás zůstává emočně podmíněné a je tudíž trvalejší.

Dále vhodně uplatňujeme **situacní učení**, které je založeno na využití vhodné situace a které poskytuje dětem praktickou ukázkou životních souvislostí a událostí. Další metodou je **spontánní sociální učení**, kdy se děti učí formou přirozené nápodoby.

V průběhu výchovně- vzdělávacího procesu dochází v naší mateřské škole k vyváženému střídání aktivit **spontánních i řízených**, vzájemně provázaných a smysluplně sestavených.

Prostřednictvím klíčových kompetencí vedeme děti k učení a rozvoji osobnosti dětí:

Na konci předškolního období mohou děti zvládat tyto kompetence:

Kompetence k učení – dítě pozoruje, učí se, odhaduje své síly, klade si otázky, všímá si souvislostí,

experimentuje a zkušenosti užívá v praxi, učí se spontánně ale i vědomě, má poznatky o lidech, kultuře a přírodě

Formy práce: pracovní listy, pěstitelské činnosti, pokusy s látkou a materiálem, plnění úkolů

Kompetence k řešení problémů – dítě řeší problémy, všímá si, chápe, menší problémy dokáže vyřešit samo bez pomoci dospělého, používá matematických a logických představ, experimentuje s pokusem a omylem, nese vlastní odpovědnost za svoji volbu

Formy práce: prostor pro samostatnost a vlastní volbu, řešení výchovných problémů za účasti ostatních dětí, učení odezíráním a napodobou od starších dětí- (pozitivní příklad)

Kompetence komunikativní – umí řeč a ovládá samostatnou komunikaci, dokáže se vyjádřit, reaguje na slovo, pokyn, vede dialog, vyjádří své pocity, pracuje s knihou, komunikuje verbálně i nonverbálně

Formy práce: komunitním kruh, ranní kruh, didaktické jazykové hry, vlastní prezentace

Kompetence sociální a personální - dítě si uvědomuje sebe sama, napodobuje chování druhých lidí, rozpozná nevhodné chování, je empatické ke druhým, k cizím lidem je obezřetné, konflikt řeší dohodou, snaží se konfliktům předejít

Formy práce: vlastní výběr činností podle zájmu, práce ve skupinách, vzájemná pomoc a spolupráce, sebehodnocení, hodnocení pozitivních i negativních jevů s náznakem nápravy

Kompetence činnostní a občanské – dítě se učí činnost plánovat, zajímá se o svět kolem sebe a chápe prostředí přírody a společnosti, respektuje společná pravidla soužití v kolektivu, dokáže rozeznat hrozící riziko, zajímá se o druhé, chrání přírodu

Formy práce: účast na tvorbě pravidel soužití ve třídě, spolurozhodování, pomoc při zkvalitňování estetického prostředí třídy a školy, vystupování na kulturních akcích školy, pomoc při úpravách na školní zahradě, třídění odpadu na třídě

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací možnosti pro děti se zdravotním znevýhodněním:

Naše škola reaguje na případné potřeby a požadavky rodičovské veřejnosti a plně respektuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Prvním krokem před přijetím k předškolnímu vzdělávání je stanovení diagnózy odborným lékařem a možná příprava vytvoření podmínek pro daný typ speciální péče. V této oblasti opět úzce spolupracujeme s příslušnými

speciálně pedagogickými centry v Českých Budějovicích, dále pak s PPP v Táboře, se speciálními logopedy v Soběslavi a Týně nad Vltavou.

V naší mateřské škole jsme určitě schopni zajistit péči o děti s nižším stupněm znevýhodnění či postižení. V případě přítomnosti osobního asistenta bychom se snažili vzdělávat i dítě s vyšším stupněm handicapu. V současné době však není v možnostech školy snížit počet dětí na třídách a zařazení takového dítěte tedy není prakticky uskutečnitelné. Případné přijetí do mateřské školy by bylo v souladu s vyhláškou o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávací možnosti pro děti se sociálním znevýhodněním:

Plnou péči dokážeme věnovat dětem ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí, dětem s oslabeným rodinným zázemím i těm, které nemluví českým jazykem. V této oblasti máme z minulosti dobré pracovní zkušenosti – (anglicky, rusky a slovensky hovořící dítě).

Vzdělávací možnosti pro děti po odkladu školní docházky:

Pro dítě s odloženou školní docházkou máme zpracovaný individuální plán, který vychází ze závěrů vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Jsou zde stanoveny konkrétní oblasti a činnosti vzdělávání i jejich časový harmonogram na školní rok. S dítětem pracujeme individuálně a spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, a hlavně s rodiči.

V případě potřeby konzultujeme s odborníky speciální školy v našem městě, s kterými máme vytvořenou velmi dobrou spolupráci.

Vzdělávací obsah je upraven dle potřeb v rámci individuálního plánu a opět konzultován s odborníky.

5.5. Vzdělávací možnosti pro děti mimořádně nadané:

Rámcový program pro předškolní vzdělávání umožňuje, aby TVP PV, jeho obsah i podmínky, byly podle potřeb a možností přizpůsobeny i mimořádně nadaným dětem. Pedagogické pracovnice naší mateřské školy rozvíjejí tyto nadané děti konkrétní nabídkou dle zájmů, schopností a mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora schopností je zajišťována a organizována tak, aby byla pestrá a měla širokou nabídku pro vzdělávání. Proto do naší mateřské školy kupujeme encyklopedie, společenské hry a didaktické pomůcky pro rozvoj dětí. Pedagogické pracovnice se dětem věnují individuálně, zvláště při odpoledním odpočinku ostatních.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

*Jaro, léto, podzim, zima
vesele se u nás střídá.*

Jaro, léto, podzim, zima

v naší školce je nám prima.

Jsme tu všichni kamarádi,

co se mají spolu rádi.

Vzdělávací obsah je zpracován v deseti integrovaných blocích. Jsou rámcové, nastiňují cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky a jejich rozpracování bude předmětem TVP. Témata jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období a přírodních a společenských situacích s nimi spojených, z prostředí školy i jejího zaměření. Máme v nich zakomponován povinný obsah pěti interakčních oblastí, které respektují vývoj dítěte. Vše směřuje k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, který bude umět žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i s přírodou a bude své prostředí aktivně ochraňovat.

Snažíme se, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ve kterých si klademe tyto cíle:

***Biologická** – dítě zná svoje tělo a využívá je dle svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatně vykonává běžné denní potřeby.

***Psychická** – dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno se na určitou dobu soustředit.

***Interpersonální** – dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, srozumitelně, umí naslouchat. Dokáže přijmout autoritu cizí osoby.

***Socio-kulturní** – dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.

***Environmentální** – dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj.

Třídní vzdělávací program (TVP) na školní rok

Vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Tábor, Blanická (ŠVP PV). Při tvorbě TVP je tedy pro všechny pedagogické pracovnice výchozím a závazným dokumentem ŠVP PV, který je ale možné přizpůsobit mnoha měnícím se faktorům. Každý integrovaný blok se podle potřeby skládá ze 3–5týdenních témat, podle kterých následně

probíhá výchovně-vzdělávací proces v samotných třídách. Pedagogické pracovnice si na začátku každého školního roku společně připraví jednotlivá týdenní témata. Dále samostatně připravují TVP s ohledem na věkové i jiné složení dané třídy dětí. Každý TVP se tedy od sebe liší vzdělávací nabídkou, ale zaměření měsíčního integrovaného bloku jsou **závazné** pro celou mateřskou školu. Týdenní témata zůstávají **společná**, ale nejsou svazující a mohou se přizpůsobit dané skupině dětí.

TVP jednotlivých tříd jsou vypracované pro danou skupinu dětí, doporučený obsah:

- 1. To jsme my** (charakteristika třídy, počet dětí, věkové složení dětí, omezení, alergie, zájmy...)
- 2. Naše třída** (podmínky, režim dne, pravidla a rituály, metody a formy práce, hygiena, chceme být zdraví...)
- 3. My a rodiče** (plán akcí, co dítě potřebuje v naší třídě, pravidla předávání, mamky a tatkové pomozte mi, abych zvládl..., jak si budeme předávat informace)
- 4. Vzdělávací nabídka** (vychází ze ŠVP PV)

Jednotlivé TVP jsou vyvěšeny na viditelném místě pro rodiče dětí a pedagogické pracovnice je doplňují informacemi o tom, co se děti učí, jaké činnosti na třídě probíhají a co je v týdenním tématu pro ně důležité. Tyto informace pro rodiče bývají rozšířeny o výstavky dětských výtvarných děl, výrobky a grafomotorické listy. Zároveň jsou jednotlivé TVP přiloženy jako příloha ročního plánu.

Současně do TVP budou vstupovat dílčí projekty ŠVP PV a doplňkové programy. Jsou přílohou ŠVP PV.

Č. 1 Jaké je to u nás?

Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, nám se líbí celý svět.

Máme se tu všichni rádi, jsme tu dobří kamarádi.

Časový rozsah: září

Charakteristika hlavního smyslu integrovaného bloku (IB):

V úvodním IB se zaměřujeme hlavně na adaptaci dětí v novém prostředí a novém kolektivu, na přiblížení si domova jako místa, kde žijeme, kam patříme a kde je nám dobře na světě. Na poznávání nových kamarádů a všech ostatních, s kterými se děti budou setkávat a kteří o ně pečují. Seznamování se jmény, značkami dětí, s prostředím, které dítě obklopuje (prostředí třídy, vybavením třídy, možnostmi tvoření ve třídě, vybavením koutků ke hře i k činnostem, s místem k hygieně a k odpočinku), s čím se setkává při prvotním vstupu do nového pro ně neznámého prostředí. Přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvořit základní pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, která budou platit společně pro děti, zaměstnance MŠ i rodiče dětí. Respektovat je a uplatňovat v každodenním vzájemném styku. Uvědomění si kam patřím, kdo patří ke mně, jak si pomáháme. Význam rodiny pro psychickou pohodu každého jedince. Nezastupitelnost a charakteristické postavení jednotlivých členů rodiny.

Dále se seznamujeme s okolím naší mateřské školy, známe cestu do školky, poznáváme části našeho města, významné budovy. Navštívíme radnici, muzeum, pekárnu, poštu...

Rizika: Pocit nejistoty a neukotvení v kolektivu, adaptační problémy nových dětí.

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, pohybové hry s pravidly, hudební pohybové hry
- zdravotní cvičení, cvičení s náčiním s motivací
- práce s grafomotorickými listy, stříhání nůžkami
- sebe obslužné činnosti v oblasti stolování, hygieny, úklidu
- vycházky do okolí školy, cesta za pokladem
- námětové hry na domácnost, rodinu, řemesla
- vyprávění a sdělování vlastních zážitků (ranní, komunitní kruh)
- motivovaná manipulace s předměty, konkrétní operace podle pokynů
- poznávání života v mateřské škole (zaměstnanci, prostředí, profese...)
- sledování základních vlastností některých pozorovaných objektů (barva, materiál...)
- posilování vlastního sebevědomí – řešení problémů, konfliktních situací
- vytváření společných pravidel soužití na začátku školního roku
- společné aktivity dětí všech věkových skupin (akce školy)
- činnosti zaměřené na poznávání přirozeného prostředí dítěte – rodiny (členové rodiny, život uvnitř rodiny a vztahy mezi jednotlivými členy)
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí pro dítě nového – mateřské školy (zaměstnanci,

ostatní děti a vztahy mezi nimi)

- aktivity vhodné pro adaptaci dítěte v novém prostředí
- námětové hry, dramatizace, četba příběhů a pohádek
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na dotváření estetického prostředí třídy
- divadelní představení
- poznávání nejbližšího okolí mateřské školy, jiných částí našeho města
- seznamování se s tradicemi města v rámci tábořských setkání (trhy, řemesla...)
- návštěva radnice, pošty, pekárny či jiných budov ve městě
- návštěva husitského muzea
- plavecký výcvik pro předškolní děti

Naše záměry a cíle:

- přivítat všechny děti MŠ a připravit jim radostný vstup do mateřské školy
- seznámit děti s prostředím, do kterého přichází
- naučíme děti a jejich rodiče orientovat se v těchto prostorách
- naučit děti znát svoji značku, vnímat své místo ve třídě
- naučit děti vnímat režimové uspořádání dne
- rozvoj a upevňování hygienických návyků
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině, v rodině, ve škole
- vést děti k navazování kontaktů mezi sebou navzájem
- vytvářet společně s dětmi pravidla společného soužití
- vést děti k vyjadřování svých pocitů
- seznámit děti se všemi, kteří o ně pečují, přiblížit jim jejich úlohu v péči o ně
- seznámit děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

V úrovni kompetencí:

- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (zvládat osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, postarat se o sebe a své věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu jejich komunikativní funkci
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- osvojit si elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí.

Očekávané výstupy:

- zvládá základní pohybové dovednosti
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- dodržuje pravidla při pohybové i jiné hře
- poznává jednotlivé části lidského těla
- zvládá základní návyky spojené se stolováním
- osvojuje si denní režim, chápat jeho posloupnost, znát návaznost činností
- používá svůj ručník, poznat si svou značku, ukládat věci do skříňky
- správně vyslovuje, ovládá dech, intonaci i tempo řeči
- pojmenovává předměty a jevy v okolí
- vede dialog s dětmi i dospělými
- zapojuje se do spontánních aktivit a her
- nalézá řešení problémů
- zná jména svých kamarádů
- dokáže se odloučit na určitou dobu od rodičů a blízkých
- vnímá časové pojmy a vztahy související s denním řádem MŠ
- uvědomuje si význam rodiny, rodinného zázemí a vzájemné pomoci v rodině
- spolupracuje při dodržování a respektování pravidel společného soužití
- dokáže odmítnout komunikaci, která není příjemná
- dokáže se bránit projevům násilí
- dítě se zvládne začlenit do třídy a zařadit se mezi vrstevníky
- dokáže se radovat při setkávání s ostatními
- zajímá se o klasické i netradiční formy výtvarných i pracovních činností
- orientuje se v nejbližším okolí školy
- znát cestu do mateřské školy z domova
- poznává významné budovy města a jejich význam pro život spoluobčanů

- dokáže poznat znak našeho města
- pojmenuje některá stará řemesla
- dokáže pochopit proč se učíme plavat
- zvládne spojit odvahu a zodpovědnost při hře ve vodě, nepodceňovat své síly

Rizika: nevyhovující denní režim, neznalost zdravotního stavu nových dětí, nevhodné prostředí třídy – nedostatečná vybavenost, omezený přístup ke knihám, nedostatek příležitostí seznamovat se s okolím a městem, ve kterém žijeme, věkově nepřiměřená nabídka vzhledem k náročnosti IB (pro mladší děti nejsou tradice tak srozumitelné)

Pranostiky na září:

Září jezdí na strakaté kobyle.

O svatém Matouši – vlaštovka nás opouští.

Svatý Václav víno chrání,

po něm přijde vinobraní

Svatý Michal, všechno z polí spíchal.

Doporučená podtémata:

Těšíme se na sebe

Já a moje rodina

Já a moji kamarádi

Já a okolí

Č. 2 Co viděl drak?

Dobré ráno, milé děti. Či pak dráček nejlíp letí?

Ten můj, ten je papírový, kam poletí, kdopak to ví?

Let' si dráčku let', oblet' celý svět.

Časový rozsah: říjen

Charakteristika hlavní smyslu tohoto integrovaného bloku:

Podzim je obdobím, které je zvláštní svojí barevností, příroda nás překvapuje svými krásnými barvami. Děti se v tomto IB seznamují s přírodou živou i neživou, osvojují si základní poznatky o podzimním počasí, jak vzniká vítr a kdy může být i nebezpečný. Různá dechová cvičení s pozorováním účinku dechu. Využití dechové energie, vytváření základů ekologického smýšlení. Poznávají dary přírody v podobě ovoce a zeleniny. Utváření povědomí o rozdělení na ovoce a zeleninu. Zapojení smyslů při rozlišování vnímaných jevů – chuť, čich, hmat... Úloha vitamínů pro naše zdraví, rozhovory o tom, kde je najdeme. Vyrábíme si ovocný salát, uvaříme ovocný čaj a upečeme závin, navštívíme výstavu ovoce a zeleniny. Učíme se rozeznávat jednotlivé znaky podzimního období, dáváme si je do souvislosti s končícím létem. Vyrábíme draky, objevujeme příčiny, proč drak letí a co k tomu potřebuje, úloha rovnováhy a těžiště, uspořádáme drakiádu. Sbíráme přírodniny a tvoříme z nich. Vycházky do podzimního lesa, pozorujeme zbarvení stromů a keřů, vytváříme obrazce a stavby přímo v přírodě. Seznamujeme se s význam společenství lesa pro život na naší planetě. Poznáváme listnaté a jehličnaté stromy, ptáky a zvířátka. Co patří a nepatří do lesa. Základy ekologického chování.

Rizika: Zatím stále ještě neukotvená a nezažitá pravidla soužití ve třídě, bezpečnost při vycházkách do okolí i na školní zahradě.

Vzdělávací nabídka:

- pozorování okolních zahrad a zahrádek při vycházce i při pobytu na školní zahradě
- návštěva výstavy ovoce a zeleniny v botanické zahrady
- vycházka do lesa zaměřená na sběr přírodnin
- česání ořechů ze stromu na naší školní zahradě
- motivovaná zdravotní cvičení na protažení všech svalových oblastí
- praktické seznamování s ovocem a zeleninou – (saláty, bramborový týden, pečení závínu, výroba moštu)
- dramatizace pohádek (O veliké řepě...)
- smyslové hry zaměřené na rozvoj rozlišovacích schopností smyslů (chuť, vůně, barva...)
- výtvarné činnosti zaměřené na poznávání tradičních technik a pomůcek
- pracovní činnosti motivované sklizní ovoce (vytrhávání a nalepování, stříhání...)

- rozvíjení slovní zásoby – podchycení řečových vad dětí
- vyrábění draků, společná drakiáda
- osvojování jednoduchých pracovních úkonů (skládání příkrývek, úklid hraček, stavebnic)
- divadelní představení
- seznamování se s různými druhy přírodních materiálů a jejich vlastnostmi
- seznamování se s tradicemi trhů v našem městě
- pozorování změn počasí, typických pro podzimní období
- aktivity zaměřené na ochranu přírody a ekologickou výchovu
- návštěva výstavy drobného zvířectva

Naše záměry a cíle:

- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách
- osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody (chovat se uvolněně, radostně se zapojovat do činností ve třídě, projevovat radost z objevování nového, posilovat povědomí o zdraví, význam pitného režimu)
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní, využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému)
- rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii
- podporovat dětská přátelství
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody

V úrovni kompetencí:

- rozlišovat, co prospívá zdraví (výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí, pohoda) a co mu škodí (škodlivé látky a vlivy, nezdravé návyky a závislosti, nemoci, úrazy, nebezpečí hrozící v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, neznámými věcmi či jevy apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, vnímat všemi svými smysly, pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí apod.) tak i svět lidí

Očekávané výstupy:

- rozeznává jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, jejich názvy, využití, uskladnění
- zvládá pohybové dovednosti při cvičení zdravotních cviků
- zvládá správné držení těla nejen při cvičení
- ovládá koordinaci ruka – oko
- má povědomí o některých způsobech ochrany přírody
- má rozvinutý kultivovaný projev, dokáže komunikovat mezi sebou navzájem
- zapojuje se do spontánních aktivit
- zajímá se o dění v přírodě
- vnímá a rozlišuje zvuky zvířat, umí je správně pojmenovat.
- provádí konkrétní operace s předměty s cíleným záměrem a očekávaným výsledkem
- zvládá učit se z paměti krátké texty, dokáže je reprodukovat
- uplatňuje svoje individuální potřeby a přání s ohledem na druhé
- chová se zdvořile k dospělým (zdraví i jiné rodiče a spoluobčany na vycházce)
- pozorně vnímá kulturní a umělecké podněty
- dokáže hodnotit prožitý umělecký zážitek
- zvládne jednoduchou dramatizaci.
- dokáže odmítnout nepříjemnou situaci, překonávat stud, navazovat kontakty s vrstevníky
- pomáhá pečovat o okolní prostředí

Rizika: nedostatek příležitostí ke zkušenostnímu učení, málo příležitostí k vytváření estetického vztahu dítěte k prostředí, nedostatek empatie, příliš ochranné prostředí, komunikační zábrany, jednotvárné činnosti, které se opakují každoročně

Pranostiky na říjen:

Říjen, když blýská, zima plíská.

Svatý František, zahání lidi do chýšek.

V říjnu hojnost žaludů a bukvic oznamuje zimy víc.

Den svaté Terezičky, nebývá bez vlažičky.

Doporučená podtémata:

Plný košík

Vyletěl si pyšný drak

Zvířátka a podzim

Podzim na poli a v lese

Zatoulaný lístek

Č. 3 Proč je podzim barevný?

Dobré ráno, dobrý den, je nám dobře s podzimem.

Jeřabiny navlékáme, kaštiny tu také máme.

Pak si draka uděláme, nudit se tu nehodláme!

Časový rozsah: listopad

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Již název tohoto tématu přinese činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem, zdravím způsobem života v tomto období, rozvíjíme pozorovací schopnosti při vycházkách do přírody. Posilujeme psychické i fyzické zdatnosti prostřednictvím her v přírodě a prodloužených vycházek do okolí. Vnímáme přirozené přírodní krásy a harmonie. Upevňujeme správné chování v přírodě, udržování čistoty při pobytech v tomto prostředí, o tom, jak člověk svou činností může toto prostředí chránit a spoluvytvářet, ale také ničit.

Využíváme přírodniny k rozvoji fantazie a tvořivosti. Sběrem a lisováním listů, tříděním dle rozličných tvarů a barev, sběrem kaštanů a jiných podzimních plodů pro tvořivé hry s nimi. Vhodnou formou dětem přibližujeme také svátek „dušiček“, který děti slaví spolu s rodiči v rodinném prostředí. Tvoříme strašidla a světýlka z dýní a jiných přírodnin. Vzpomínáme pranostiky, které se vztahují k tomuto období. Povídáme si o tom, jak se příroda připravuje na zimu, o změnách v přírodě souvisejících se změnou ročních dob. Vnímáme změny počasí v souvislosti se střídáním ročních období. Přímým pozorováním, slovním vyjádřením popisu aktuálního počasí, o tom jak vzniká vítr a déšť, co je mlha...

Vedeme rozhovory a přímé činnosti, které nám zpříjemní prožití sychravých dnů. I o tom jaký vliv má počasí na to co si oblečeme. Seznamujeme se s významem správného oblékání pro upevnování zdraví jako ochrana před podchlazením. Co je otužování a jak může upevnit naše zdraví.

Na konci měsíce listopadu se připravujeme na Advent a na Mikuláše. Zařazujeme činnosti, které jsou spojené s těmito tradicemi.

Rizika: Rizikem je počínající nemocnost dětí v chladnějším období a opětovné nastavování adaptačního procesu a nepřizpůsobivost. (např. při školním stravování – odmítání stravy, kterou děti zatím neznají)

Vzdělávací nabídka:

- cvičení s náčiním, pohybové hry s pravidly
- vycházky do okolí, zaměřené na bezpečnou chůzi ve dvojicích a přecházení vozovky
- určování částí dne a předvádění činností, které se k nim vztahují
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na práci s přírodninami
- didaktické hry a hádanky zaměřené na logické myšlení
- čtení pohádkových příběhů a příběhů s dětským hrdinou (Josef Lada – Z mého dětství)
- návštěva místního hřbitova – květinová výzdoba a svíčky
- výroba lucerniček, strašidýlek
- lampiónový průvod ve večerních hodinách společně s rodiči – příjezd sv. Martin
- seznamování se s pranostikami, které se vztahují ke sv. Martinovi
- divadelní představení s námětem ochrany zdraví a zdravého životního stylu
- návštěva řeznictví
- výtvarné činnosti spojené s přípravou na Mikuláše (masky, přáníčka.)
- píšeme Ježíškovi

Naše záměry:

- vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvíjet komunikační schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev
- posilovat přirozené a poznávací city (zvědavost, radost, zájem...)
- rozvíjet schopnosti a dovednosti, vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – dětské herní skupině
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností péči o okolí

V úrovni kompetencí:

- pojmenovat části těla, znát jejich funkce, mít povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k

slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny).

Očekávané výstupy:

- zvládá překonávání překážek, házení a chytání míče
- dokáže sladit pohyb s hudbou, osvojit si základní pravidla TPH
- zachází správně s předměty denní potřeby
- zvládne zpaměti říkadlo, básně
- správně vyslovuje, pojmenuje správně předměty z okolí
- dokáže se částečně orientovat v čase (části dne, roční období, dny v týdnu)
- chápe číselnou řadu do určitého počtu
- prožívá radost z příjemných zážitků
- dokáže zorganizovat hru
- soustředí se na činnosti a jejich dokončení, rozhodovat o svých činnostech.
- spolupracuje s ostatními
- dodržuje dohodnutá pravidla ve skupině
- brání se projevům násilí, respektovat potřeby jiného
- dodržuje zásady společenského chování
- chápe a dodržuje pravidla námětových her, jednat spravedlivě
- používá barvy, tuže, modelínu i netradiční výtvarný materiál
- podílí se na výzdobě školy, třídy
- chová se přiměřeně danému prostředí
- všímá si změn v nejbližším okolí
- uvědomuje si vliv zdraví na život jedince
- uvědomuje si i nepříznivé vlivy a jevy v přírodě

Riziko: nedostatek vybavení náčiním či náradím, jednotvárnost cvičení, omezování spontánních aktivit, převaha předávání hotových poznatků vysvětlováním a poučováním, nedostatečná motivace dětí, nedůslednost v uplatňování principů nesení odpovědnosti za své chování

Pranostiky na listopad:

Když na Dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy nám oznamuje.

Přijel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr.

Když na Ondřeje sněží, sníh pak dlouho leží.

Kateřina na blátě, Vánoce na ledě.

Na tu svatou Kateřinu už si zalez pod peřinu.

Doporučená podtémata:

Barvy, barvičky

Kde se bereš kapičko?

Oblečme se!

Advent v MŠ, píšeme Ježíškovi

Č. 4 Jak přichází Vánoce?

Dobré ráno, pěkný den, hádej kdo dnes přijde sem?

Anděl, čertík Mikuláš, copak ty mu zazpíváš?

Dobré ráno, dobrý den, Vánoce už přišly sem,

Stromeček si ozdobíme, cukroví si připravíme,

Potom spolu u stromku, pustíme se do dárků.

Koledy si zazpíváme, dobře se tu všichni máme.

Časový rozsah: prosinec až počátek ledna

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Čas adventu je jedno z nejkrásnějších období v roce, zvláště pro děti. Je dobou přípravy těšení se na „Ježíška“. U nás začíná Mikulášskou nadílkou a vyvrcholením bývá vánoční besídka u stromečku. Hlavním záměrem tohoto IB tedy je, aby děti tento čas pěkně prožily a podílely se na sváteční atmosféře předvánočního období ve školce i doma. Proto je tento blok věnovaný přípravě vánočních přáníček, ozdob na vánoční stromeček i drobných dárečků pro radost. Zdobíme třídy i jiné prostory v budově, pečeme vánoční cukroví, perníky, zpíváme koledy. Zdobíme stromek na školní zahradě i v lese pro zvířátka. Poznáváme typické zvyky adventního času a prožíváme společně radostnou předvánoční atmosféru. Na toto období potom plynule navazuje svátek Tří králů, po kterém se s dětmi definitivně rozloučíme s vánočním obdobím.

Rizika: Některé děti bývají citlivější a mívají obavy z Mikuláše a čerta a jejich masek. Často bývají také doma rodiči nevhodně a negativně motivované a zastrašované.

Vzdělávací nabídka:

- cvičení na překážkové dráze, prolézání čertovského strachového pytle
- nacvičování tanečků a koled na mikulášskou a vánoční besídku
- Mikulášská nadílka na jednotlivých třídách
- vycházky zaměřené na pozorování vánoční výzdoby v našem městě
- výtvarné a pracovní činnosti spojené s Vánoce (přáníčka, ozdoby, dárečky...)
- seznamování se s některými vánočními zvyky a tradicemi
- společné odpolední vánoční tvoření dětí s rodiči a prarodiči
- zdobení společného vánočního stromečku ozdobami vytvořené dětmi s rodiči
- příprava slavnostního vánočního stolování v den besídky

- vánoční divadelní představení
- besídka s vánoční nadílkou u stromečku
- vánoční besídka pro seniory s pečovatelským domě v Čekanicích
- vánoční výstava v našem městě
- hry s novými hračkami (ohleduplnost, schopnost podělit se)
- průvod Tří králů dětí v naší mateřské škole

Naše záměry:

- rozvíjet užívání všech smyslů
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí
- podporovat schopnosti dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvářet prosociální postoje k druhému (v rodině, v MŠ, ve třídě)
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti, výtvarné, hudební a dramatické, produktivní i receptivní, (např. vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku pro rodiče a děti, vánoční besídka pro seniory)
- rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (např. poslech pohádek, příběhů a veršů, sledování dramatizací)
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

V úrovni kompetencí:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- vyjádřit své citové potřeby a svá přání na období vánočních svátků
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit je (říci co se mu líbí či nelíbí, co ho baví či nebaví a proč apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí

Očekávané výstupy:

- dokáže rozvíjet obratnost při překonávání překážek
- cvičí pomocí nápodoby
- rozvíjí rytmickou stránku pohybu
- vhodnou motivací rozvíjí radost a potěšení z přirozeného cvičení
- upevňuje správné držení nůžek, stříhání po linii čáry
- rozvíjí grafické dovednosti při práci s tradičním i netradičním materiálem (vánoční přáníčka)
- vnímá a správně pojmenuje obrázky směrem zleva doprava
- určuje a vyřazuje předměty, které do skupiny nepatří
- rozlišuje některé základní potraviny podle chuti a vůně (co patří k vánoční hostině, pečeme vánoční cukroví)
- sleduje vhodné návyky společného každodenního i svátečního stolování
- seznamuje se s tradičními říkadly, typickými pro vánoční období
- zvládá rozvíjet vyjadřovací schopnosti dětí (co si přeji pod stromeček)
- dokáže rozšiřovat slovní zásobu o nová slova v souvislosti s Vánoci a Třemi králi (advent, nadílka, koleda...)
- seznamuje se s některými lidovými pranostikami a příslovími
- poznává jednoznačně určovat symboly vánočního a předvánočního období
- rozvíjí pozitivní city směrem k rodině, uvědomovat si sounáležitost všech členů rodiny zvláště v předvánočním a vánočním období
- prožívá adventní čas s radostí a očekáváním.
- dokáže se domluvit na společném řešení, předcházet konfliktům
- bere ohled na mladší děti při společném setkávání
- chápe, že každý má své místo na světě
- rozvíjí fantazii při dekorativní výzdobě prostoru třídy, herny a školy
- dokáže se radovat ze společných aktivit společného prožitku (vánoční nadílka).
- dokáže si podpořit sebevědomí a uspokojení z veřejného vystoupení (koleda)
- pozoruje a porovnává, jak se na sváteční období roku připravují naši spoluobčané
- prožívá adventní čas společně s handicapovanými dětmi

Rizika: hektické pojetí příprav na vánoční svátky doma i v mateřské škole, přílišné soustředění na výrobu složitých vánočních dekorací a ozdob, přemíra zážitků a přesycenost podněty

Pranostiky na prosinec:

Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.

Svatá Lucie, noci upije, ale dne nepřidá.

O svatém Mikuláši snížek často práší.

Lepší Vánoce třeskuté nežli tekuté.

Doporučená podtémata:

My se čerta nebojíme

Vánoční pečení

Vánoční cinkání

Č. 5 Pod bílou peřinou

Dobré ráno, dobrý den, sníh se sype za oknem.

Postavíme sněhuláky, vezmeme si boby, sáňky,

Zima to je zábava, lenoch at' si nadává!

Dobré ráno, ahoj, hola, knížka na vás děti volá!

Časový rozsah: leden

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Příroda je krásná nejen v teplém ročním období, ale také v zimě. Záměrem tohoto IB je rozvíjet u dětí poznatky o živou i neživou přírodu, o její proměny a zákonitosti jevů v ní. Seznamujeme se s dalšími zásadami ochrany přírody, navazujeme na podzimní blok, ve kterém jsme se seznamovali se zvířaty a jejich přípravou na zimu. Poznáváme zimní počasí, využíváme je k zimním sportům, hrám a radovánkám. Osvojujeme si poznatky o vztahu člověka a zvířat, o tom, jak může být člověk v zimě zvířatům prospěšný.

Děti se v tomto IB seznamují se zdravým způsobem života, ochranou svého vlastního zdraví. Poznáváme jednotlivé části těla. Seznamujeme se s významem a funkcemi některých orgánů lidského těla, s úlohou vitamínů pro naše zdraví, povídáme si o tom, kde je najdeme. Zdůrazňujeme význam cvičení pro naše zdraví jako základ zdravého životního stylu, kvalitu prováděných cviků, dýchání, držení těla, relaxační a uvolňovací cviky.

Osvojujeme si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní. Rozvíjíme sebedůvěru a pozitivní pojetí dětí ve vztahu k zápisu do základní školy. Navštívíme základní školu a seznamuje se s novým prostředím, získáváme přirozený zájem o učení a školu vůbec.

Rizika: Velkým rizikem jsou nepřiměřené a přehnané nároky na děti, které se připravují k zápisu, velký tlak ze strany rodičů a následné znejistění před samotným zápisem.

Vzdělávací nabídka:

- tělovýchovné činnosti s poznáváním částí našeho těla
- sebeobslužné činnosti spojené s oblékáním zimního oblečení
- zimní sporty a hry na sněhu na školní zahradě
- pozorování zvířata ptáků při zimních vycházkách
- krmení ptáků prostřednictvím krmítka na školní zahradě

- pozorování i vytváření stop ve sněhu či jiném terénu
- pokusy s vodou, sněhem, ledem...
- příprava předškoláků k zápisu
- orientace v matematických pojmech (prostorové vztahy, číselné představy, GT)
- námětové hry na školu, hra různých rolí ze školního prostředí
- návštěva základní školy a popř. i družiny
- četba příběhů s dětským hrdinou
- hledání rozdílů ve dvou zdánlivě stejných obrázcích
- artikulační cviky – slabiky a slabiková seskupení na dané hlásky – zvuky ptáků
- diferenciační cvičení (podle významu, podle první hlásky...)
- námětové hry na lékaře a lékárnu
- připravujeme vitamínové nápoje, bylinné čaje, ovocné saláty

Naše záměry a cíle:

- pobytem na zdravém zimním vzduchu budeme posilovat a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- uvědomovat si, že je důležité pečovat o své tělo, hygienu, výživu, jak se chránit před úrazy
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu
- osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet o psanou podobu jazyka
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, např. před zápisem do školy)
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy a obrazový materiál
- budeme posilovat kultivovaný projev dětí, podpoříme rozvoj tvořivosti
- osvojit si relativně citovou samostatnost
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje
- vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám

V úrovni kompetencí:

- projevovat zájem o knížky
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápady“
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku...)
- rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci, chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, řadit a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně...)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, že s těmito změnami je třeba v životě počítat
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- uvědomovat si vliv zdraví na život jedince

Očekávané výstupy:

- dokáže prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- osvojuje si poznatky o zdraví a bezpečnosti při sportu
- pojmenovává jednotlivé části oblečení a zvolí vhodný způsob postupu při oblékání
- používá samostatně kapesník
- správně ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- zná svoje jméno, příjmení, věk, adresu a členy rodiny
- rozlišuje základní i podvojně barvy
- rozeznává a pojmenovává základní geometrické tvary
- zvládne chápat základní, číselné, prostorové a matematické pojmy

- používá číselnou řadu 1-6 (event. do 10)
- dokáže kultivovaně a bez pomoci recitovat báseň, nebo alespoň říkadlo
- zazpívá samostatně oblíbenou píseň s doprovodem hudebního nástroje i bez doprovodu
- vypravuje krátký příběh se správnou posloupností děje a smyslem
- kreslí plynulým grafickým projevem
- ovládá správný úchop kreslicího náčiní, nevyvíjet přehnaný tlak na podložku
- zná jména i příjmení kamarádů ze třídy, jména učitelek
- ovládá své afektivní chování
- posiluje prosociální chování v dětské herní skupině
- navazuje kontakt s dospělým, překonává studu z cizího prostředí
- uplatňuje základní společenské návyky ve styku s dospělými i dětmi
- vnímá, že svět přírody má svůj řád, vše kolem se mění a se změnami je třeba počítat
- radostně očekává zápis i vstup do první třídy základní školy
- pomáhá aktivně při péči o zvířata v zimě

Rizika: přílišné zdůrazňování zápisu do základní školy – přehnaná příprava, nebo naopak nedostatečná motivace předškoláků, nebezpečí úrazů při zimních činnostech na sněhu- zvýšené požadavky na dodržování bezpečnosti a nastavených pravidel.

Pranostiky na leden:

Na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o krok dále, na Hromnice o hodinu více.

Leden jasný, roček krásný.

Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu.

V lednu mráz – těší nás. V lednu voda – věčná škoda.

Doporučená podtémata:

Zvířátka v zimě

Zimní radovánky

Tanec vloček

Pan doktor – náš kamarád

Č. 6 Hrajme si a veselme se

Dobré ráno, dobrý den, do masek se převlečem.

Pojďte rychle všichni dál, máme tady karneval!

Masopustní veselí začne ráno v pondělí,

od pondělku do pátku, změni třídu v pohádku.

Časový rozsah: únor

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Zimní období – období klidu a odpočinku před jarními aktivitami v přírodě i v nás, čas pohody i radosti, které prožíváme mezi svými vrstevníky, čas objevování svých hodnot a možností.

Pod názvem masopust se skrývá celé období od Tří králů až do začátku tzv. postní doby. Nejdůležitější jsou pro masopust poslední tři dny, jímž toto období končí. V naší mateřské škole tento čas pojmáme jako čas veselých masek, hudebních hrátek a masopustního průvodu. Projekt se tedy nese v duchu humoru a vtipu, seznamuje děti s lidovými tradicemi v období masopustu. Děti se učí vnímat hudbu, její rozmanitost a zároveň podporujeme vlastní aktivitu, tvořivost a estetické cítění. V tomto IB je také možné uspořádat si ples na třídě, zahrát si na vodění medvěda, „smažit“ masopustní koblihy nebo pochovávat basu. Vše se děje formou, která je přiměřená věkovým skupinám dětí. Nejmladší se seznamují s různými hudebními nástroji, vyrábějí si jednoduché masky, starší děti už poznávají tradice masopustu. Osvojují si také jednoduchá tradiční říkadla a popěvky. Vyvrcholením tohoto bloku bývá každoročně velký společný „Karneval“, který bývá obohacen o divadelní pohádku v režii paní učitelek.

Poznáváme povolání v nejbližším okolí, pracovní činnosti dospělých v MŠ. Všímáme si změn v nejbližším okolí, které byly způsobeny lidskou činností, vážíme si jejich výsledků.

Rizika: Rizikem tohoto integrovaného bloku je náročnost pro nejmladší věkovou skupinu dětí, ať už v pochopení tradice, či účasti na masopustních radovánkách.

Vzdělávací nabídka:

- závodivé a soutěživé pohybové hry, cvičení na trampolíně
- cvičení s padákem, či jiným netradičním náčiním či náradím
- kreslení lidské postavy v určité dějové souvislosti
- vytváření zvuků pomocí různých předmětů a nástrojů (líbivé i nelíbivé)
- rozeznávání zvuků z nahrávky – sluchové hry

- uklízení hraček, pomůcek a jejich údržba
- maškarní karneval – těšení, příprava – vymyšlení kostýmů
- hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- společná diskuze o karnevalu
- vlastní zážitky z jiných karnevalů
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- skládání papíru podle instrukce dospělého
- stříhání nůžkami – zdokonalování techniky
- manipulace s konstruktivními stavebnicemi
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na výrobu masek
- hudební činnosti spojené s tancem a poznáváním širšího spektra hudebních nástrojů
- vlastní výroba doprovodných rytmických nástrojů do průvodu
- seznamování s krátkými popěvkami a říkadly, charakterizujícími masopustní období
- zdobení třídy i prostor školy v karnevalovém a masopustním duchu
- tanec v maskách s vozembouchem, koštětem
- četba pohádek obohacujících citový život dětí
- návštěva pošty, učiliště, obchodu, knihovny, nádraží

Naše záměry a cíle:

- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- rozvíjet fantazie za pomoci různých činností výtvarných, pracovních, pohybových i hudebně pohyb.
- dokázat slovně vyjádřit fantazijní představy (probouzení snů dětí a vyhledávání možností pro jejich plnění, důležitost uchování si fantazie pro budoucí život jako základ tvořivého životního stylu, jako protipól pouhého přijímání hotových materiálních produktů)
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti, rozvíjet slovní zásobu
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- podpoříme vyprávění zážitků, příběhů a pohádek, budeme posilovat kultivovaný projev dětí
- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách
- osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit

V úrovni kompetencí:

- rozvíjet poznatky o lidské společnosti, o lidských zvycích a tradicích (Masopust...)
- koordinovat lokomoci a další polohy či pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou, vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, podporovat lásku k hudbě a dětskému muzicírování
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma, utvořit jednoduchý rým, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat napsané své jméno
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým i k dětem, vážit si jejich práce a úsilí
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co je špatně, co se nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat, neposmívat se druhým) a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ, na veřejnosti)

Očekávané výstupy:

- umí spontánně kreslit na náměty podle vlastní volby
- vnímá pravidelný řád světa – denní rovnodennost, přiblížení k jarnímu období, zkracování a prodlužování dne
- učí se nová slova a aktivně je používá, chápe význam pranostik a přísloví
- snaží se hovořit souvisle, ve větách a významově správně
- vnímá tradice směrem k rodinnému prostředí i prostředí mateřské školy
- prožívá a také spontánně projevuje radost
- osvojuje si poznatky o tradicích masopustu
- vyjadřuje své prožitky a těšit se z nich
- dokáže ztvárnit svoji představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- vnímá umělecké a kulturní podměty
- pracuje přesně podle návodu a dodržuje správný postup
- dokáže požádat o radu, pomoc
- zvládne si poradit v problémové situaci
- dokáže zvládat přechodové činnosti při společných akcích

Rizika: obavy dětí z masek, neporozumění tradice, nevhodná dlouhá a složitá říkadla s masopustní

tématikou, nároky na bezpečnost při chůzi a hře v masce

Pranostiky na únor:

Únor bílý, pole sílí.

Na Hromnice musí skřivan vrznout, i kdyby měl zmrznout.

Masopust na slunci, pomlázka u kamen.

Na svatého Matěje do závěje naleje.

Doporučená podtémata:

Masopustní bál

Z pohádky do pohádky

Čím budu až vyrostu

Pohádkový les

Č. 7 Kde spalo jaro?

Dobré ráno, dobrý den, zimu od nás vyženem!

Zavoláme sluníčko, ty se probud' – kytíčko.

Jaro ťuká na dveře, kdopak z vás mu otevře?

Barvy duhy nese vám a ptáci se vrací k nám.

Časový rozsah: březen

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Jaro si s námi stále ještě hraje na schovávanou, sluníčko ještě moc nehřeje, ale brzká změna už je cítit ve vzduchu. V tomto období tedy můžeme s dětmi sledovat zázraky, jaké se v přírodě odehrávají. Všimáme si postupných změn v přírodě živé i neživé, získáváme kladný vztah ke zvířatům a jejich mláďatům. Učíme se chovat ekologicky, poznávat význam čistoty životního prostředí pro společnost lidí, posilovat prosociální citění a chování. Užijeme si tradice související s příchodem jara a vyháněním zimy.

Rizika: Rizikem tohoto období je právě nespolehlivost počasí. Pokud se zima stále nevzdává své vlády, není možné některá týdenní témata uskutečnit.

Vzdělávací nabídka:

- vycházky do přírody s překonáváním přírodního terénu
- poznávání některých domácích zvířat a jejich mláďat
- rozlišování základních znaků přicházejícího jara
- zkoumání vlastností vody pomocí jednoduchých pokusů
- pěstitelské činnosti (sázení semínek, klíčení hrášku apod.)
- poznávání zákonitostí koloběhu vody v přírodě
- výtvarné činnosti zaměřené na ztvárnění prvních jarních květin
- úklid školní zahrady po zimním období a příprava na jarní hry
- rozlišování zvuků zvířat domácích i volně žijících (nahrávka)
- rozvíjení řečových dovedností pomocí reprodukce krátkého příběhu
- objevování podmínek pro růst rostlin
- vyjádření vlastního zážitku kresbou, malbou
- pozorování dospělých při práci (jarní úklid, práce na zahrádce)
- poslech jarních písní a nácvik tanečních kroků, taneční pohybové hry

- seznámení s pranostikami a tradicí čištění studánek či vynášení smrtky
- divadelní představení na téma ochrana přírody či prosociální životní návyky
- plavecký výcvik pro předškolní děti

Naše záměry a cíle:

- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, vnímat hudební vyjadřování
- rozvíjet kultivovaný projev
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost
- získávat schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému, chovat se slušně a zdvořile k dospělým i dětem
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou, vnímat řád přírody
- osvojit si elementární poznatky o zvycích, tradice

V úrovni kompetencí:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit co dítě započalo
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých a opakujících se situacích
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- přemýšlet a to, o čem přemýšlím, také vyjádřit
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu přesto, že je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí...), že osobní neboli osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- adaptovat se na prostředí školy i jeho běžné proměny (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- osvojit si elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, o životě a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí

Očekávané výstupy:

- pociťuje radost z pohybu a přiměřenou fyzickou zátěž při cvičení
- dokáže přeskočit různým způsobem překážku (potok)
- dokáže rozvinout hudební a hudebně pohybové činnosti
- vnímá vůni jara, poslouchat zvuky na jaře, cítit vůni jarních květin
- zdokonaluje funkci drobných prstových svalů
- dodržuje bezpečnost při přecházení vozovky
- dodržuje předem dohodnutá pravidla
- samostatně stoluje, předškolák používá příbor
- umí pojmenovat jarní kytičky a keře
- zvládá správnou výslovnost, ovládat dech
- pojmenuje většinu toho, čím je dítě obklopeno
- uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- dokáže charakterizovat znaky jara
- rozeznává barvy v přírodě
- dokáže být citlivý ve vztahu k živým bytostem a k přírodě
- pojmenovává některá domácí zvířata a jejich mláďata
- chápe zákonitosti koloběhu vody v přírodě
- uvědomuje si nezbytnost vody pro náš život
- rozvíjí pěvecké dovednosti ve spojení s tanečními kroky

Rizika: nedostatek pochopení dětí pro ochranu přírody – nevhodné chování na vycházkách – (trhání jarních květin, lámání větví)

Doporučená podtémata:

První kvítek

Jarní hádanky

Zvířátko, ozvi se

Co se z čeho vyrábí, věci kolem nás

Č. 8 Jarní radovánky

Dobré ráno, dobrý den, s jarem si dnes zahrajem.

Už mám tužky, barvičky, vybarvím svět celičkový.

Časový rozsah: duben

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku se intenzivně zabýváme oslavami Velikonoc. Tyto svátky se počítají mezi poklady lidové kultury a cenné dědictví našich předků. Lidové tance, písně, říkadla, tradice a zvyky spojené s Velikonocemi mohou být tedy bohatým zdrojem poznání a tvořivé inspirace i pro naše děti.

V tomto čase se tedy zaměřujeme na tradiční i netradiční zdobení velikonočních kraslic, sejeme obilí, řežeme proutky a učíme se různá velikonoční říkadla a koledy. Organizujeme tradiční tvořivé velikonoční odpoledne společně s rodiči a prarodiči, na kterém pečeme pečivo, pleteme pomlázku a zdobíme kraslice.

Dalším významným dnem, který si společně s dětmi připomínáme je Den Země. Přibližujeme dětem vhodnou formou to, že vesmír má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, učíme je všimát si dění v nejbližším okolí. Nezapomínáme na vycházky do přírody s pozorováním změn, které přináší aktuální roční období. Při vycházkách ve městě zase sledujeme dopravní situaci, poznáváme některé dopravní značky, posilujeme návyky bezpečného chování při přecházení vozovky.

Rizika: Rizikem je kalendářní načasování Velikonoc – pokud se stane, že případnou na měsíc březen, musíme to zohlednit na začátku školního roku při tvorbě svých TVP PV a přesunout integrovaný blok na měsíc předešlý.

Vzdělávací nabídka:

- ochrana zdraví při proměnlivém počasí
- pozorování dopravního provozu v našem městě s bezpečným přecházením vozovky
- rozlišování zvuků dopravních prostředků
- pohybová cvičení na zdokonalování rovnováhy a stability (akrobatické prvky)
- chůze ve dvojicích na vycházce po chodníku

- hry na rozvoj orientace v prostoru
- výrazný přednes říkanky se správnou výslovností
- četba z knihy s dětským hrdinou – souvislost s Velikonoci (J. Lada Z mého dětství...)
- poučení o tom, co musíme vědět při jízdě na kole, koloběžce, proč musíme být ukázněni na silnici, dopravní policie (jejich práce, význam)
- rozhovor o Velikonocích, tradice a zvyky, symboly Velikonoc, velikonočními koledy
- výtvarné činnosti zaměřené na míchání barev (kraslice) či netradiční materiály
- výtvarné činnosti s modelovací hmotou (modelína, hlína, tvrdnoucí hmota...)
- poznávání vesmíru (planeta Země), rozhovor o Dni Země
- třídění odpadu, úklid v hájíčku
- odpolední velikonoční tvoření s rodiči

Naše záměry a cíle:

- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost
- rozvíjet mluvený projev dítěte
- cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- objevovat život zvířat, pomoc člověka živým tvorům, ale i jeho možné nebezpečí
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- rozvíjet schopnosti vážit si života ve všech formách
- kladení otázek a hledání odpovědí na problémy
- uvědomovat si význam ukázněného jednání podle pravidel, úloha semaforu pro dopravní prostředky a pro chodce

V úrovni kompetencí:

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat, chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, po, nad, u, vedle, mezi, v prostoru, i v rovině), částečně se orientovat v čase
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyprávět příběh, pohádku
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fér
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami, přírodní a povětrnostní jevy, technické objekty a jevy a další situace, s nimiž se dítě může setkat), odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout.

Očekávané výstupy:

- zdokonaluje stabilitu a rovnováhu při cvičení
- zvládá běh na signál k určenému cíli i po prostoru
- dokáže chůzi i lezení vzad
- orientuje se v prostoru
- snaží se o samostatné dokončení práce (vytrvalost)
- ovládá koordinaci ruky a oka
- uvědomuje si, co prospívá zdraví a co škodí, chová se podle toho
- zvládá jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky a nápady
- sleduje a vypráví krátký příběh, pohádku, naučí se z paměti krátké texty
- uvědomuje si svou samostatnost
- zaujímá vlastní názory
- rozlišuje některé důležité dopravní značky a jejich význam pro dopravní ruch
- dokáže pochopit nutnost dodržování bezpečnosti v dopravním provozu
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu
- brání se projevům násilí
- zvládne pochopit některé tradice a znaky spojené se svátky Velikonoc
- spolupracuje s ostatními
- má povědomí o širším společenském chování
- orientuje se v nových pojmech planeta, vesmír, Země, Slunce,.

Rizika: neúčast rodičů na společných aktivitách z důvodů vytíženosti a zaměstnanosti, prožití svátků Velikonoc konzumním způsobem (v rodinách) a dále riziko při chůzi po chodníku ve dvojicích a přecházení vozovky hlavně v okolí školy (používání terčičku, reflexní vesty)

Pranostiky na duben:

Hodně-li v dubnu vítr duje, stodola se naplňuje.

Prší-li na prvního dubna, bývá mokrá máj.

Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.

Na svatého Jiří, vylézají hadi a štíři.

Když zahučí v dubnu hrom, obalí se listím strom.

Doporučená podtémata:

Hody, hody doprovody

Na červenou stůj

Naše Země, vesmír

Hurá čarodějnice

Č. 9 Svět je plný...

Dobré ráno, dobrý den, mamince my popřejem

S ní je dobře na světě, srdíčko s ní rozkveté.

Dobré ráno, dobrý den, s čímpak si dnes zahrajem?

Nebudem si dneska hrát, budeme si povídat.

Řeka, potok, rybníček, kdo tam žije, vodníček?

Ne, ne, děti, chybička, štika, kapr, bělička.

Časový rozsah: květen

Záměry integrovaného bloku:

Květen je měsícem plným vůně, květů a svěží zeleně – jaro je tady v plné síle. Pro tento IB je typických hned několik svátků, které se každoročně opakují a ovlivňují tak naše aktivity v mateřské škole. První svátek nás čeká druhou květnovou nedělí, a to je Svátek matek. Proto s dětmi hovoříme o rodině, o jejím významu pro život člověka a připomínáme si roli matky v rodině. Připravujeme oslavy i v naší mateřské škole a připravujeme dárky pro maminky. Další svátek je Den rodiny. Sváteční odpoledne si děti užijí se svými rodiči. Je plné soutěží, překvapení a vždy s nějakou tematikou. Akce bývá velmi navštěvovaná a považujeme ji za jednu z nejvíce očekávaných rodiči.

Ani tento měsíc nezapomínáme na přírodu, realizujeme vycházky do lesa i k rybníku a seznamujeme se s životem hmyzu a brouků. Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností. Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou (včely, mravenci atd.), významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti. Získáváme povědomí o koloběhu vody v přírodě.

Riziko: Rizikem může být nebezpečí od klíšat, vos, mravenců a včel – učíme děti, jak se mají chovat v případě štípnutí a zbytečně hmyz nedráždit odháněním.

Vzdělávací nabídka:

- rozvíjení tanečních dovedností při nácviku pásma na Den rodiny
- přirozená cvičení s doprovodem hudby – rytmizace
- cvičení s netradičním náčiním (šátky, květy, stuhy apod.)
- poslech hudebního díla z oblasti vážné hudby (Vltava...)
- poslech i jiné muziky, cimbálové muziky (vnímání rozdílů v obsazení nástroji)
- stříhání, nalepování a tvoření přáníček ke Svátku matek

- vyrábění dárečků a různých překvapení pro maminky
- rozlišování pravé a levé strany
- zdokonalování sebeobsluhy – starší děti zavazování tkaniček
- pozorování hmyzu a brouků v přírodě, povídání o tom, jak žijí
- ochrana přírody živé i neživé
- povídání o tom, jaké je to u nás doma
- seznamování se s povoláním a prací rodičů
- rozlišování toho, co je dobré a co zlé, co je slušné a co je neslušné
- četba se zaměřením na téma rodina, jak jsme přišli na svět apod.
- malování na chodníku barevnými křídami
- tvořivé hry na pískovišti společně s dětmi z jiných tříd
- návštěva divadelního představení ve městě (podle nabídky)
- oslava Dne rodiny v mateřské škole na školní zahradě

Naše záměry:

- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech
- rozvíjet jazykové dovednosti – výslovnost, přednes, recitace
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity
- vytvářet citové vztahy v rodině
- budovat estetický vztah k životu, připravit společné slavnosti pro maminku
- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností
- rozvíjet estetické cítění dětí
- objevovat názvy měsíců, ročních dob

V úrovni kompetencí:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat

s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- osvojit si elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí

Očekávané výstupy:

- orientuje se v blízkém okolí
- podílí se aktivně na péči o vlastní bezpečnost
- vyjadřuje hudebně pohybovou činností
- zazpívá samostatně píseň
- rozvíjí obratnost při cvičení s netradičním náčiním
- dokáže vnímat díla vážné hudby jako přirozenou součást hudební kultury
- osvojuje si pravolevou orientaci
- rozlišuje některé brouky a hmyz podle vzhledu a způsobu života, pojmenovat je
- uvědomuje si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- chápe význam rodiny pro život člověka
- rozlišuje a pojmenovává některá lidská povolání a zaměstnání
- chápe pomoc druhým jako součást každodenního života a nutnost
- soustředí se na konkrétní činnost, zvládne ji dokončit
- samostatně či s dopomocí zorganizuje hru po domluvě s ostatními dětmi
- bez zábran komunikuje se zaměstnanci školy a dětmi z jiných tříd
- upevňuje si poznatky o sobě, rodině, orientovat se v příbuzenských vztazích
- vnímá umělecké a kulturní podněty
- prožívá radost ze společného setkávání na akcích pořádaných školou

Rizika:

Pranostiky na květen:

Pankráci, Serváci, Bonifáci! V máji jste nemilí chlapíci.

Studený máj, ve stodole ráj.

V máji nemá pastýři uschnout hůl.

První květen deštivý – polím, loukám škodlivý.

Doporučená podtémata:

Moje zlatá maminka

Srdíčko z lásky

Co se děje v trávě?

Co se děje u vody a pod vodou?

Za zvířátky

Č. 10 Se sluníčkem na cestách

Dobré ráno, milé děti,

Ted' se spolu rozloučíme,

Školní rok ten strašně letí.

V září se zas uvidíme.

Časový rozsah: červen

Záměry integrovaného bloku:

Měsíc červen je krásný měsíc, který přináší dětem možnost přemíry aktivit a her. V tomto IB využíváme poznatků a dovedností, které jsme si osvojovali celý rok. Seznamujeme se s různými letními plody, sledujeme proměnlivé letní počasí v podobě přeháněk a bouřek, slavíme Den dětí na školní zahradě. Čeká nás také výlet do ZOO, kde se prostřednictvím prožitkového učení seznamujeme s životem exotických zvířat v umělých podmínkách. Zařazujeme různé letní hry a sportovní činnosti, nezapomínáme ani na vycházky do přírody. Na konci měsíce nás čeká akce „Rozloučení s předškoláky“, spojená s pasováním na školáky a nočním spaním v prostorách školy.

Děti si utvářejí představy o zemi, ve které žijí a o tom, kde „všude žijí lidé“. Utváření si povědomí o existenci jiných ras a kultur. Vědět, že nezáleží na barvě pleti, ale na postojích a vlastnostech každého jedince.

Rizika: Za riziko se dá jistě považovat zvýšené nebezpečí hrozícího úrazu, vyplývající z mnoha uskutečňovaných aktivit a činností venku.

Vzdělávací nabídka:

- cvičení na školní zahradě s využitím vybavení školní zahrady
- častý pobyt na čerstvém vzduchu spojený s pitným režimem (zdravá životospráva)
- plnění úkolů na stanovištích (Den dětí)
- kreslení křídou na chodník
- stolování venku u altánu, u pódia
- společná tvoření z písku, výtvarné činnosti při pobytu venku (barvení triček)
- poznávání způsobu života dětí jiných zemí a národností
- oslava Dne dětí na školní zahradě
- výlet do ZOO
- pasování na školáky a noční spaní v mateřské škole
- výtvarné činnosti zaměřené na výrobu netradičních pomůcek ke hře (indiánské čelenky...)
- procvičování artikulační stránky řeči, rozlišování hlásek na začátku slova
- námětové hry spojené s poznáváním povolání dospělých

- ochutnávání různých letních plodů ovoce i zeleniny
- vzájemná pomoc a povzbuzení při soutěživých hrách
- pohádkové čtení a práce s knihou, poznávání pohádkových postav
- orientace na mapě - co je oceán, co je země, hory...
- upevňování číselných a matematických pojmů
- skládky z papíru s letní tematikou (čepice, loď...)
- ochrana společenského i životního prostředí v našem okolí

Naše záměry a cíle:

- osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti, vážit si života ve všech jeho formách
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy a obrazový materiál, kladení otázek a hledání odpovědí na problémy
- ochraňovat osobní soukromí a své bezpečí, upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- vytvářet základní kulturní a společenské postoje
- cvičit paměť, pozornost, představitivost a fantazii
- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí

V úrovni kompetencí:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- rozlišovat a znát některá písmena a číslice
- poznat napsané své jméno
- vnímat, že je zajímavé, dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápady“
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.

Očekávané výstupy:

- provádí s jistotou a rozhodností pohybové aktivity i ve venkovních prostorách

- upevňuje správné návyky zdravého životního stylu
  - osvojuje si schopnost provádění samostatných činností
  - rozhoduje si o sobě a svém chování
  - nese zodpovědnost za svoje chování
  - uvědomuje si dosah svého chování na svoji osobu, ale i na druhé
  - poznává život na jiných světadílech
  - ví, proč slavíme Den dětí na celém světě
  - rozlišuje exotická zvířata, vědět, jak žijí
  - osvojuje si elementární poznatky o letním počasí, přírodě
  - rozeznává letní ovoce podle vzhledu, chuti a vůni
  - dodržuje pravidla při sportovních činnostech
  - rozvíjí zdravou soutěživost při společných akcích
  - raduje se z pobytu v přírodě
  - dokáže cítit radost ze společných činností s ostatními dětmi (noční spaní v MŠ)
  - sděluje zážitky, dokáže mluvit o tom, co se mi líbí i nelíbí
- **Rizika:** příliš dlouhý pobyt na letním slunci, přeceňování sil při pohybových aktivitách

Doporučená podtémata:

Svátek dětí

Hurá-jedeme na výlet

Všude žijí lidé

Kouzelný týden

Těšíme se na
prázdniny

Dílčí projekty:

Dílčí projekty školy jsou součástí vzdělávacího obsahu. Do jednotlivých integrovaných bloků budou začleněny dle potřeb a specifik jednotlivých tříd. Jejich naplňování bude vycházet z věkových a individuálních zvláštností dětí. Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry a charakteristiku vzdělávací nabídky a jejich rozpracování bude předmětem TVP stejně jako jednotlivé integrované bloky. Činnosti jako prostředek naplnění stanovených záměrů a cílů budou maximálně zohledňovat možnosti dětí jednotlivých tříd, tematicky jsou jednotné pro celou školu.

1. Cesty ke zdraví – zdravý životní styl

Hlavním záměrem tohoto projektu je vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu.

2. Poznáváme a chráníme naši zem – jak se žije lidem na naší planetě

Hlavním záměrem tohoto projektu je vytváření vztahu dětí k přírodě, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti a potřebu ji chránit.

Dílčí projekty v různých délkách trvání si zpracovávají jednotlivé třídy podle svých možností a zájmů. Některé dílčí projekty jsou vypracovány jako celotýdenní program pro celou mateřskou školu.

Doplňkové programy:

Záměrem doplňkových programů školy je nabídnout možnost rozvinout dětský talent, či maximálně zabezpečit vzdělávací nabídku pro ty, kteří disponují hlubšími schopnostmi k určitým činnostem. Základem je co nejvíce respektovat potřeby dětí, jejich zájem o nabízenou činnost i v okamžiku, že je projevena jakýmkoliv dítětem.

Tyto doplňkové programy jsou určeny především dětem v posledním ročníku předškolního vzdělávání.

Jejich zařazení do režimového uspořádání je v převážné době po obědě, v čase po odpolední relaxační chvilce, tak, aby nebyl narušen hlavní vzdělávací obsah, ale aby byly tyto programy jeho doplněním včetně tematického zaměření.

Nabídka doplňkových programů, záměry a vzdělávací nabídka jednotlivých doplňkových programů je rozpracována v jednotlivých plánech pro daný školní rok.

7. EVALUACE

Mateřská škola, pro niž je závazný RVP PV, musí mít vypracovaný svůj *evaluační systém*, který by měl přinést informaci o naplňování cílů a záměrů školy. Měl by též ověřit, jaké jsou podmínky školy pro vlastní vzdělávací proces, co se nám daří a kde se objevují rezervy a slabé stránky školy. Jeho cílem je nastavení dalších opatření, které zajistí stálé zkvalitňování celého vzdělávacího procesu.

Snad každý pedagog po skončení své práce cítí potřebu zhodnotit uplynulý den a nemusí to být vždy v písemné podobě. Je to svým způsobem také *pedagogická evaluace*. Důležitější, než samotný písemný dokument, je v tomto případě vyvodit si ze svého hodnocení správný závěr a postup v dalším pedagogickém působení. Je také rozdíl mezi začínajícím a zkušeným pedagogem.

Systém evaluace v naší mateřské škole obsahuje všechny oblasti, které ovlivňují vzdělávací proces. Plán evaluační činnosti obsahuje: *co budeme hodnotit, jak často, jaké zvolíme metody nástroje a kdo je odpovědná osoba.*

Nástroje, které jsou zde uvedeny, jsou rámcové, pedagogové mohou využít i dalších nástrojů pro splnění daných cílů, jejich výčet pak bude předmětem TVP PV.

Velký důraz je kladen na **sledování vzdělávacích pokroků dětí** jako základ zajištění individualizace ve vzdělávání. Dobrá znalost každého dítěte, vytvoření vypovídajícího portfolia, které přinese informaci o vzdělávacích pokrocích každého dítěte. Začínáme osobnostním dotazníkem, který rodiče dostávají při prvotní osobní konzultaci s učitelkou. Škola má vytvořeny svoje vlastní záznamové archy, které jsou doplňovány slovním komentářem, výtvary dětí a dle potřeb jsou využity i jiné materiály, viz metodika na podporu individualizace ve vzdělávání, testy prevence poruch učení apod., to vše je volbou každé učitelky.

Záznamy provádí učitelky dle potřeb, v průběhu vzdělávání dětí. Tam, kde není nutnost stálých záznamů, se provádí 2x ročně (říjen, červen). Dítě provází tento dotazník po celou dobu docházky.

Plán evaluační činnosti

Oblasti hodnocení:

7.1 Naplňování cílů a záměrů – soulad

- Naplnění cílů s výsledky vzdělávání v rámci zvoleného tématu
- Soulad tematických celků s IB
- Naplnění cílů dílčích projektů
- Soulad všech IB

7.2 Oblast průběhu vzdělávání, výsledku vzdělávání

- Soulad používaných metod
- Soulad vlastního působení pedagoga v rámci tematického celku a IB, profesní rozvoj pedagoga
- Výsledky vzdělávání

7.3 Oblast podmínek vzdělávání

- Materiální podmínky
- Psychosociální podmínky
- Životospráva
- Personální podmínky (kvalifikovanost, profesní rozvoj, DVPP)
- Řízení školy

7.4 Spolupráce

- Spolupráce s rodiči
- Spolupráce se zřizovatelem
- Spolupráce se ZŠ
- Spolupráce s ostatními partnery

7.1 HODNOCENÍ A NAPLŇOVÁNÍ CÍLU A ZÁMĚRU

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je ověřit, zda se podařilo naplnění všech stanovených záměrů a cílů v jednotlivých integrovaných blocích

Evaluační TVP PV (= podtémat integrovaných bloků)	
Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci IB
Časový plán	V průběhu plnění tematického plánu Vždy po ukončení tematického celku
Nástroje:	Záznam do TVP PV Hodnocení společně s dětmi Konzultace učitelek Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Učitelky dané třídy

Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku z pohledu naplnění cílů, obsahu vzdělávání a očekávaným výstupům
Časový plán	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje:	Záznam do záznamového archu pro hodnocení IB Konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky dané třídy
Evaluace dílčích projektů	
Cíl:	Plnění cílů a záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků
Časový plán	- Průběžně dle potřeby 1x ročně – na konci školního roku celkové zhodnocení
Nástroje:	Průběžně dle potřeby záznamy Konzultace učitelek Výstupy, výsledky vzdělávání Pedagogická rada
Kdo:	Učitelky tříd
Soulad všech IB	
Cíl:	Ověřit soulad TVP PV – ŠVP PV – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkový program školy, spoluúčast rodičů
Časový plán	1 ročně na konci školního roku
Nástroje:	Přehledy o rozvoji dětí – fotodokumentace Výstavy, vystoupení dětí Záznamy Monitoring Hospitační záznamy Konzultace Dotazníky Pedagogická rada Zpráva hodnocení školy
Kdo:	Učitelky, vedoucí učitelka

7.2. HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

7.2.1. Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práci se záměry v této oblasti pro předškolní vzdělávání
Časový plán	Průběžně, dotazníky – 1 x ročně
Nástroje:	Monitoring Vzájemné hospitace Konzultace pedagogů Hospitace Dotazníky + výstup Pedagogické porady
Kdo:	Učitelky dané třídy, vedoucí učitelka v rámci hospitační činnosti

7.2.2. Profesionální rozvoj pedagogů	
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Časový plán	Průběžně, 1x za rok dotazníky
Nástroje:	Konzultace Pedagogická rada Hospitace

	Monitoring Dotazníky Záznam do TVP
Kdo:	Učitelky, vedoucí učitelka

7.2.3. Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	Cílem je sledování pokroků vzdělávání u jednotlivých dětí. Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem
Časový plán	2 x ročně, případně dle potřeby
Nástroje:	Záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické i písemné) Dle potřeby stanovení případných opatření Konzultace učitelek Konzultace s rodiči Pedagogická rada
Kdo:	Učitelky dané třídy

7.3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení všech podmínek pro průběh vzdělávání, vyhodnocení stávajícího stavu v jednotlivých třídách a plán požadavků pro další období.

7.3.1. Materiální podmínky	
Cíl:	Ověření kvality podmínek školy a nastavit potřebná opatření pro další období
Časový plán	Průběžně, 1 x ročně
Nástroje:	Dotazníky pro učitelky Záznamy z pedagogických a provozních porad Záznamy z kontrolní činnosti Fotodokumentace
Kdo:	Všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

7.3.2. Psychosociální podmínky školy	
Cíl:	Zhodnocení stávajícího stavu, reagovat na případné problémy, či posílit již kvalitní
Časový plán	Průběžně, 1 x ročně
Nástroje:	Dotazníky Záznamy z pedagogických a provozních porad Konzultace

7.3.3. Životospráva	
Cíl:	Ověření, zda jsou u dětí vytvářeny základy zdravého životního stylu, základy zdravého stravování za jejich přímé spoluúčasti
Časový plán	Průběžně, 1 x ročně

Nástroje:	Konzultace učitelek Konzultace s vedoucí ŠJ Dotazník Záznam do TVP Pedagogické rady
Kdo:	Vedoucí učitelka, učitelky jednotlivých tříd

7.3.4. Personální podmínky školy	
Cíl:	Ověření uplatnění kvalifikace a specializace pedagogů ve prospěch vzdělávacího procesu
Časový plán	1 x ročně
Nástroje:	Pedagogické rady Konzultace učitelek Dotazník

7.3.5. Řízení školy	
Cíl:	Ověření zda uplatňovaný styl řízení je funkční
Časový plán	Průběžně 1 x ročně
Nástroje:	Konzultace Konzultace se ŠJ

	Pedagogické rady Dotazník
Kdo:	Ředitelka, vedoucí učitelka

7.4. SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je hodnocení partnerů, kteří jsou nepřímo zapojeni do vzdělávacího procesu.

7.4.1. Spolupráce s rodinou	
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Časový plán	Dle potřeby 1 x za rok ankety 2 x za rok schůzky
Nástroje:	Schůzky s rodiči Konzultace s rodiči Ankety, dotazníky Fotodokumentace
Kdo:	Učitelky, vedoucí učitelka, vedoucí ŠJ

7.4.2. Spolupráce se zřizovatelem	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod spolupráce ve vztahu k podpoře předškolního vzdělávání
Časový plán	Průběžně

	1 x za rok setkání
Nástroje:	Návštěva v MŠ Vystoupení dětí pro veřejnost Výstavy – prezentace školy Články do tisku
Kdo:	Ředitelka, vedoucí učitelka

7.4.3. Spolupráce se ZŠ	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod spolupráce se ZŠ
Časový plán	Dle potřeby
Nástroje	Návštěva v MŠ Návštěvy v ZŠ
Kdo	Ředitelka, vedoucí učitelka

7.4.4. Spolupráce s veřejností	
Cíl:	Vyhodnotit přínos spolupráce s ostatními partnery ve prospěch vzdělávání
Časový plán	1 x za rok
Nástroje:	Návštěva v MŠ Návštěvy spolupracujících partnerů Fotodokumentace

	Anketa Pedagogická rada
Kdo:	Vedoucí učitelka

8. ZÁVĚR

„Teorie zůstane pouhou teorií, pokud nepřikročíme k činu“. J. A. Komenský

Tento výrok známého filozofa a pedagoga má platnost i v dnešní době a v oblasti hledání správné cesty našeho výchovně-vzdělávacího systému platí dvojnásob. Dnes je v předškolním vzdělávání uplatňována různorodost školních vzdělávacích programů, které vycházejí z alternativních pedagogických směrů, či přirozených podmínek školy. Upustilo se od propracovaného, ale poněkud jednostranného rozdělování na výchovné složky a důraz je kladen na integrované vzdělávání, které postihuje celou osobnost jedince. Poslání mateřských škol už se nespátřuje jen v tom, aby dobře připravily dítě na vstup do základní školy, ale hlavně v tom, aby dítě bylo vybaveno kompetencemi důležitými pro jeho celý další život.

Dnešní děti budou muset po celý svůj život čelit změnám ve všech možných oblastech. Proto je prvořadým úkolem všech pedagogů dobře a adekvátně je připravovat na další životní etapy a začít je tedy postupně vybavovat životně důležitými kompetencemi. Samozřejmě, že získávání klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a celoživotní, ale právě v předškolním věku začíná a dobrý začátek je na každé cestě velmi důležitý. Pro pedagogy je tato cesta jistě náročnější a vyžaduje plné nasazení, ale pro dítě je daleko přínosnější. A to je směrodatné a mělo by to být ve všech směrech rozhodující.